

Curierul Adventist

ORGAN AL CULTULUI CREȘTIN A. Z. S.
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMANIA

ANUL LIII
MAI — IUNIE
1975

DUMNEZEU

și Biserica Sa

„Și învățați de la Mine... căci Eu sînt blind și smerit cu inima și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre“ (Mat. 11,29). Aceste cuvinte ale Mîntuitorului nostru au fost pentru fiii credinței din toate timpurile și pentru slujitorii adevărului divin, așa cum au fost și pentru grupa ucenicilor Săi, un standard etalon ce stă în fața bisericii Sale, a căror principii trebuie să prindă viață în trăitorii Evangheliei veșnice.

Scopul lui Dumnezeu cu biserica Sa, cu credincioșii Săi, este acela ca... după ce au învățat de la El, să demonstreze acest lucru în caracter și-n acțiunile vieții lor.

„Este scopul lui Dumnezeu“, sublinia serva Domnului, „acela de a demonstra prin poporul Său (biserica și deci credincioșii Săi) principiile împărăției Sale“.

Și trebuie să reținem că acest lucru este cu atît mai valabil pentru slujitorii Săi, indiferent ce, și unde este chemat să slujească lui Dumnezeu și bisericii Sale. Trebuie să ne dea de gîndit faptul că adesea se imprimă prea mult omenească în rezolvarea problemelor lui Dumnezeu și aceasta din punct de vedere spiritual, nu corespunde etalonului divin.

„Și învățați de la Mine...“ sfătuia Fiul lui Dumnezeu pe ucenicii de acum aproape două mii de ani, și-i sfătuiește și pe cei de astăzi... aceasta pentru că „idealul caracterului creștin este asemănarea cu Domnul Hristos. După cum Fiul Omului a fost desăvîrșit în viața Sa, tot așa și urmașii Lui trebuie să fie desăvîrșiți în viața lor“.

Pentru a manifesta caracterul lui Dumnezeu, pentru a nu ajunge să ne înșelăm pe noi înșine, să înșelăm biserica și pe cei din jurul nostru printr-un creștinism prefăcut, noi trebuie să avem o personală experiență a cunoașterii lui Dumnezeu.

Dacă în adevăr, avem părtășie cu Dumnezeu, atunci vom fi slujitori ai Săi, deși poate că nu vom ajunge niciodată să vorbim vreunei adunări. Vom fi lucrători împreună cu Dumnezeu, prezentînd desăvîrșirea caracterului Său în viața noastră, în acest trup al naturii noastre omenești!

Sîta timpului va cerne faptele noastre. Mîntuitorul a subliniat profund necesitatea unei armonii perfecte, a unui sincronism desăvîrșit

între ceea ce spunem, ceea ce pretindem, sau ceea ce cerem sau propovăduim altora, și propriile noastre gînduri, cuvinte, acțiuni.

Am vorbit altora despre iertare, iubire, principialitate. Dar atunci cînd este vorba despre mine, nu întind inima și mîna mea decît celor ce-mi împărtășesc părerile, sau îmi sînt prieteni. Domnul Hristos ne adresează sfatul de a învăța de la El blîndețea și smerenia inimii. Dar dacă consider aceasta ca o problemă „pentru cei din afara mea fără a avea contingentă cu mine, cu caracterul meu defectuos;... dacă nu mă voi convinge de a da în cinste, considerație și respect fratelui și sorei mele, nu după criterii subiective, ci ca „om“ ca aproape al meu; dacă mă voi socoti totdeauna mai presus de ceilalți, așteptînd ca toți „să-mi recunoască calitățile“ în timp ce eu ignor, smerenia și asemănarea cu Hristos, atunci sînt „o aramă sunătoare“ zgomotoasă și la propriu și la figurat și nu voi putea manifesta în viața slujirii mele caracterul lui Dumnezeu.

În dreptul unor asemenea cazuri citim :

„Aceia care prin exemplul lor furnizează exemple și argumente neconsacrate, negative, împotriva a ceea ce este drept, aceștia pun înaintea cauzei lui Dumnezeu o piatră de poticnire în calea celor ce au nevoie a fi sprijiniți ; unii ca aceștia vor sta înaintea judecății imanente pentru a da socoteală de toate acestea“.

Iată de ce, pentru toți fiii credinței și pentru slujitorii lui Dumnezeu, este imperativ a înțelege bine faptul că scopul lui Dumnezeu, dorința și voința Sa, este aceea de a demonstra prin viața și activitatea fiecăruia dintre noi, principiile de dreptate, de iubire, de smerenie și umilință, de împreună simțire și sacrificiu, de slujire dezinteresată și toate celelalte principii desăvîrșite și veșnice ale împărăției Sale. Și asigurarea divină ni se adresează tuturor : „Fericite de robul acela pe care, la venirea sa, Stăpînul, îl va găsi că a făcut astfel. Acela va auzi invitația : „Bine rob bun și credincios. Ai fost pus peste puține lucruri, te voi pune peste multe... intră în bucuria Stăpînului tău“. Rog pe Bunul Dumnezeu ca tuturor celor credincioși, Bunul Dumnezeu să le adreseze aceste fericite cuvinte.

(D. Popa)

REALITĂȚI CONTEMPORANE ■ REALITĂȚI CONTEMPORANE ■ REALITĂȚI

O nouă și prestigioasă afirmare a politicii de pace, de promovarea prieteniei, cooperării și înțelegerii în lume, iată ecoul vizitei pe care Excelența Sa Domnul Nicolae Ceaușescu, împreună cu D-na Elena Ceaușescu au făcut-o în țări ale Asiei, Orientului Mijlociu și Africei. Japonia, Filipine, Pakistan, Iordania și Tunisia reperi ale activității desfășurate cu abnegație și dăruire de președintele Nicolae Ceaușescu, reprezentant fidel al năzuințelor și idealurilor națiunii noastre, remarcabil purtător al aspirațiilor ei de pace, prietenie și colaborare între toate popoarele lumii. Nu este de mirare deci că am urmărit cu toții cu un viu interes și în același timp și cu o profundă satisfacție, această nouă și importantă misiune de prietenie și colaborare întreprinsă de președintele României socialiste, activitate ce se înscrie ca o parte componentă a politicii externe a statului nostru, politică pusă în slujba nobilelor țeluri de democratizarea relațiilor internaționale.

Vorbind despre importanța istorică a acestui eveniment, ca și de rolul și personalitatea Excelenței Sale, Președintele Nicolae Ceaușescu, se declara:

„Noi, în Filipine, am urmărit cu profund interes progresul României sub conducerea înțeleaptă a președintelui Ceaușescu. Noi simțim conștiință că, sub o astfel de îndrumare înțeleaptă, Republica Socialistă România a avansat în căutarea unei lumi în condiții de egalitate, justiție și încredere reciprocă“. Președintele Ferdinand Marcos.

„În lume, politica activă pe care dumneavoastră o duceți în

favoarea păcii și cooperării internaționale conferă României un prestigiu meritat“. Președintele Habiba Bourguiba.

Și în adevăr, pe toate meridianele lumii acțiunile României și prezența președintelui ei, sint salutate cu entuziasm, pentru că răspunde aspirațiilor și intereselor majore ale întregii omeniri.

Itinerariul de pace, prietenie și colaborare întreprins de președintele Republicii noastre în acest debut de primăvară, încearcă într-adevăr, cu noi valențe prezența României pe scena politică a lumii. O dată în plus, pe linia principalității și continuității ce îi sint proprii, România face dovada convingătoare a posibilității că în lumea noastră de astăzi, raporturile dintre state se pot dezvolta în conformitate cu năzuințele de pace și cooperare ale popoarelor.

— O primă etapă a noului itinerar de pace, a fost JAPONIA — prima vizită a unui șef de stat al României în această țară. Toate comentariile și articolele de presă reliefează cordialitatea, ambianța, stima și respectul reciproc în care s-au desfășurat convorbirile oficiale, semnificația comunicatului comun, contribuția remarcabilă pe care această vizită a adus-o dezvoltării colaborării dintre cele două țări și popoare, în interesul reciproc al cauzei păcii, înțelegerii și cooperării în lume. „Vizita președintelui Nicolae Ceaușescu reprezintă un mare succes pentru România și în egală măsură, pentru Japonia“, consemna presa Japoneză. „Vizita dumneavoastră în Japonia“, spunea premierul Takeo Miki, „adâncește și mai mult spiritul de înțelegere și încredere mu-

tuală, constituind un eveniment epocal, care trebuie să fie înscris la loc de cinste în istoria relațiilor de prietenie dintre cele două țări“.

— „România și Filipine“, sublinia președintele Nicolae Ceaușescu, „se găsesc la distanțe mari și au orinduri sociale diferite. Totuși... spre bucuria noastră, colaborarea dintre cele două țări se dezvoltă în mod rapid“. Vizita în Filipine deschide o eră nouă, era cooperării mutuale, garanție a păcii și prosperității popoarelor.

Într-adevăr, vizita președintelui României în Filipine a inaugurat o nouă etapă de mare însemnătate în relațiile româno-filipineze, reconfirmând punctul de vedere promovat cu consecvență de țara noastră, potrivit căruia deosebirile de orînduire și ideologie nu sint și nu trebuie să constituie un obstacol în calea dezvoltării relațiilor reciproce avantajoase, atunci cînd se pornește de la interesele vitale ale popoarelor și se acționează în acest sens. Ecourile vizitei înalților oaspeți români în Filipine, au subliniat ideea că vizita președintelui României socialiste, Nicolae Ceaușescu, și a D-nei Elena Ceaușescu a fost încununată de un bilanț rodnic, de rezultate valoroase și pline de semnificații. Ca o ilustrare grăitoare a prestigiuului, a înaltei stime și considerației de care se bucură președintele României, Nicolae Ceaușescu, și D-na acad. dr. ing. Elena Ceaușescu, este decernarea titlului de Doctor honoris causa al Universității Filipinelor și respectiv a Universității Femenine din Manila, înalților soli români. Declarația solemnă comună, Comuni-

catul Comun, acordul de bază de cooperare economică și tehnică, acordul comercial și acordul de colaborare tehnică și științifică — sînt documente ce însumează în paginile lor dorința comună de a pune bazele unei cooperări multilaterale în folosul ambelor țări și pentru dezvoltarea unui climat general de încredere și colaborare.

— Pakistan, a treia etapă a itinerariului de pace, prietenie și colaborare, a președintelui Nicolae Ceaușescu, s-a desfășurat în zilele de 13 și 14 aprilie 1975. Sintetizînd, retrospectiv, conținutul densului dialog româno-pakistanez la cel mai înalt nivel, se poate afirma că trăsătura distinctă a acestuia o constituie dorința de continuitate, de reafirmare puternică a voinței comune, în beneficiul celor două țări. Vizita întreprinsă în Pakistan de Excelența Sa Domnul Nicolae Ceaușescu, împreună cu D-na Elena Ceaușescu, a reflectat pregnant în întreaga ei desfășurare, constante politice pe care țara noastră o desfășoară neabătut, o politică de apropiere și conlucrare între state în favoarea păcii și progresului popoarelor. „Consacrarea conducerii românești cauzei progresului, viziunea și curajul în afirmarea drepturilor națiunilor mici și mijlocii” — declara primul ministru Zulfikar Ali Bhutto, „au cucerit respectul și admirația profundă a tuturor națiunilor iubitoare de pace din lume”.

— Semnificativ pentru dialogul româno-iordanian, sînt cuvintele exprimate de regele Hussein care spunea: „Foarte multă lume, căreia ne alăturăm întru totul, vede în dumneavoastră un conducător înțelept și curajos. Urmărim cu admirație și profundă stimă calitățile dumneavoastră deosebite de conducător al țării și al harnicului popor român... Apreciem cu multă stimă rolul deosebit pe care-l aveți în realizarea unor adevărate legături de prietenie între popoare, pentru destindere și înlăturarea războiului rece în relațiile Est-Vest... Sînteți ideologul care știe să-și

apere principiile și, totodată, omul politic cu multă clarviziune și responsabilitate istorică... Părerile dumneavoastră au fost întotdeauna importante pentru alții, deoarece ele au izvorît dintr-un profund patriotism, credință și dăruire personală față de popor și convingerile sale. Iată de ce dumneavoastră sînteți prietenul iubit al Iordaniei, apropiat inimilor noastre”.

Începută sub astfel de auspicii favorabile, vizita președintelui Ceaușescu în Iordania reprezintă continuarea unui dialog fructuos, cu largi perspective de colaborare în diverse domenii de activitate, înscriindu-se în contextul mai larg al legăturilor de prietenie și colaborare statornicite între România și țările arabe.

— După vizita de mai bine de două săptămîni întreprinsă într-un șir de state din Asia, Orientul Mijlociu și Africa, cea de a patra și ultima etapă a acestei noi misiuni de pace a fost Tunisia.

Vizita a prilejuit — în primul rînd — o afirmare puternică a voinței comune a popoarelor român și tunisian, de a da noi dimensiuni relațiilor reciproce de colaborare pe multiple planuri.

Declarația solemnă comună, semnarea Acordului general de colaborare economică, a Programului privind realizarea unor obiective economice în colaborare și Memorandumul privind schimburile comerciale, au pus noi baze unei rodnice colaborări pe diverse tărîmuri. Toate acestea sînt de natură a da un stimulent puternic relațiilor reciproce, care să ducă la extinderea și diversificarea lor continuă.

Tunisia, o încheiere fericită a unui itinerar fericit, desfășurat cu strălucit succes sub semnul prieteniei și colaborării multilaterale, al conlucrării rodnice pentru prosperitatea popoarelor în deplină concordanță cu cerințele cauzei păcii și progresului în întreaga lume.

REDAȚIA
(din presa zilei)

Domnul Hristos și Lucrarea Duhului Sfînt

A. Doroftei

Cu aproape 20 de veacuri în urmă, potrivit planului lui Dumnezeu, era rînduit să Se nască la Betleem Acela a cărui obîrșie se suie pînă în vremuri străvechi, pînă în zilele veșniciei. Intruparea Lui nu însemnează numai o favoare de a-L fi avut printre noi mai bine de 30 de ani. Evanghelia după Ioan spune că: „Atît de mult a iubit Dumnezeu lumea, încît a dat pe singurul Său Fiu...” și L-a dat pentru că ne-a iubit atît de mult! Dar ce însemnează acest „a dat”? E mai mult decît ne putem închipui. Samaritencii, la fîntîna lui Iacob i se răspunde: „Dacă ai fi cunoscut Tu darul lui Dumnezeu!.. Așa dar Isus este un dar, e darul lui Dumnezeu. Nouă ne-a fost făcut acest mare dar. „Căci un Copil ni s-a născut, un Fiu ni s-a dat... Il vor numi „Minunat, Sfetnic, Dumnezeu tare, Părintele veșnicilor, Domn al păcii”. Is. 9,6.

Deci, „Cel ce ne-a fost dăruit nu este numai un Copil care ni s-a născut, El este Părintele veșnicilor. „El a fost la început cu Dumnezeu. Toate lucrurile au fost făcute prin El și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El”. Ioan 1,2,3. „El este mai înainte de toate lucrurile și toate se țin prin El”. Col. 1,17.

Venirea Lui în lumea noastră a adus adînci, necuprinse prefaceri în viața Lui. Potrivit Planului de Mîntuire, El „a trebuit să se asemene fraților Săi în toate lucrurile”. Evr. 2,17. El era Dumnezeu, dar trebuia să devină om; era nemuritor dar trebuia să fie supus morții pentru ca să ne poată mîntui, să poată să-Și dea viața pentru noi. Stăpînul și Ziditorul universului ia chip de rob, El cel slujit vine ca să servească.

Iată cîteva gînduri care ne pot ajuta să înțelegem mai bine iubirea, renunțarea, sacrificiul Lui. Profetul Isaia ne vorbește astfel despre Dumnezeu: „El nu obosește, nici nu ostenește” (cap. 40,28), dar, despre Fiul Omului citim: „Isus ostent de călătorie ședea lîngă fîntînă. Ioan 4,6. Apostolul Pavel ne amintește că Dumnezeu „locuiește într-o lumină de care nu poți să te apropii”... 1 Tim. 6,16. Pe Fiul Omului, profetul Isaia îl compară cu „un Lăstar care iese dintr-un pămînt uscat... și profetul continuă:

„N-avea nici frumusețe, nici strălucire. Om al durerii și obișnuit cu suferința, era așa de disprețuit!”
... Și noi nu L-am băgat în seamă. Isa. 53,2,3.

Despre Cel numit „nemuritor”, a-vind cinstea și puterea veșnică, un sutăz duce lui Pilat știrea „că a murit”. Marcu 15,45.

„O adincul bunătații lui Dumnezeu!” Față de acestea apostolul Pavel spune: „Și mă rog ca Dumnezeu... să vă dea un duh de înțelepciune și de descoperire în cunoașterea Lui, și să vă lumineze ochii inimii... să puteți pricepe împreună cu toți sfinții care este lărgimea, lungimea, adâncimea și înălțimea”. Efes. 1,18; 3,18.

În aceste dimensiuni ne este înfățișată dragostea lui Dumnezeu. Lărgime, lungime necuprinsă; adâncime fără de măsură. Cine însă poate să măsoare înălțimea de la care s-a coborât Isus? În ce unități de măsură să exprimăm înjosirea Lui, El S-a făcut sărac pentru noi. A luat chip de rob. A renunțat la închinarea și adorarea îngerilor. Acela înaintea Căruia cădeau duhurile în leșin ajunge disprețuit și părăsit de oameni; El Cel slăvit. Se face blestem pentru noi. Priviți acest punct al adâncimii, al rușinii, ocării pe care o poartă pentru noi, El, Fiul lui Dumnezeu. Ce caută El în aceste adâncimi? Fără îndoială ceva pierdut, ceva care îi e atât de scump. Mai prejos de orice păcat abominabil: crimă, sau fapte de rușine, sint brațele Lui îndurătoare. Cît L-a costat acest plan de minuire? Socotiți toate lipsurile îndurate, toată umilinta, toate sacrificiile și suferința de care a avut parte. Întruparea este punctul de plecare a ceea ce ne spun Sfintele Scripturi prin cuvintele: „S-a făcut sărac pentru noi”. El Dumnezeu slăvit nemuritor, necuprins, El cel din lumină de neapropiat devine om. Înviază după răstignire și se înalță apoi la cer în trup omenesc, iar făgăduința revenirii Sale potrivit propriilor Lui cuvinte sună așa: „Cînd va veni Fiul Omului în slava Sa...”.

Dar cum s-a produs minunea întrupării Fiului Omului? „Maria a zis îngerului: „Cum se va face lucrul acesta?” La care îngerul, care o încunostințase despre planul lui Dumnezeu, cu privire la întruparea Domnului Hristos, îi răspunde: „Duhul Sfînt se va pogori peste tine și puterea Celui Prea Înalt te va umbră”. Luca 1,35. Așa dar trebuie să reținem gîndul că minunea întrupării Domnului nostru aparține Duhului Sfînt. „De aceea cînd intră în lume, El zice: „Tu n-ai voit nici jertfă, nici prinos; ci Mi-ai pregătit un trup”. Apostolul Pavel face următoarea declarație în legătură cu întruparea: „Astfel dar, deoarece copiii sint părtășii singelui și cărnii, tot așa și El însuși a fost deopotrivă părtăș la ele pentru că prin moarte să nimicească pe cel ce are puterea morții adică pe Diavolul”. Evr. 3,14. Părtășia cu sin-

gele și cu carnea aveau să pună în fața Fiului Omului problemele, toate problemele cu care este confruntat credinciosul. Iată o declarație a Sa în această privință: „Veghiați și rugați-vă ca să nu cădeți în ispită; duhul în adevăr este plin de rîvnă, dar carnea este neputincioasă. Mat. 26,41. Ceea ce este foarte însemnat și ceea ce dovedește și viața trăită în trup a Mîntuitorului este că Dumnezeu a dat credinciosului un ajutor incomparabil: Duhul Sfînt. Iată cîteva declarații ale Sf. Scripturi în această privință. Și tot astfel și Duhul ne ajută în slăbiciunea noastră... Insuși Duhul mijlocește pentru noi”. Rom. 8,26. Iar în versetul 14 al aceluiaș capitol se spune: „Căci toți cei ce sint călăuziți de Duhul lui Dumnezeu sint fii ai lui Dumnezeu”. Este marea noastră ocazie și privilegiu fără de seamă ca Dumnezeu să ne învețe, să ne ajute în slăbiciuni și să ne conducă.

Ce exemplu ne oferă în această privință viața lui Isus, trăită pe pămînt în condițiile „singelui și cărnii”? Insași profeția spune că „Duhul Domnului se va odihni peste El, duh de înțelepciune și de pricepere, duh de sfat și de tărîe, duh de cunoștință și de frică de Domnul. Is. 11,2. Oricît ar părea de surprinzător, aceste cuvinte se referă la Odrasla care va ieși din tulpina lui Ișai. Aceasta vadește unirea, părtășia „deopotrivă” la natura omenească. Desigur, recunoscînd acestea, pe temelul revelațiilor Sfintelor Scripturi, cu privire la Domnul Isus, nu însemnează că tăgăduim sau că punem în discuție divinitatea Lui. El este Fiul lui Dumnezeu, Cel Uns; El este Dumnezeu cu noi (Emanuel). Dar pe cît e de adevărat că e „Dumnezeu cu noi”, tot pe atît e de adevărat că e și om. Și în această calitate, sprijinindu-Se puternic pe ajutorul Duhului Sfînt, El trăiește o viață de neasemuită frumusețe, de curăție și slujire. Ca Dumnezeu, n-avea nevoie nici de înțelepciune, nici de sfat, nici de tărîe; dar ca om, ca Fiu al Omului, El caută toate acestea. Se scula pe cînd era întuneric de tot ca să Se roage. Zilnic cerea sfat, putere, călăuzire. A trăit o viață de totală dependență de Dumnezeu. „Nu fac nimic de la Mine însuși”. Imi plec urechea la pildele care imi sint insuflate”. „Vreau să fac voia Ta, Dumnezeule”. Altădată a petrecut toată noaptea în rugăciune. Apostolul Pavel spune: „El este Acela care în zilele vieții Sale pămîntești, aducînd rugăciuni și cereri cu strigăte mari și cu lacrimi...” El se ruga ca Duhul Sfînt să-L conducă. Așa cum am văzut, profeția îl înfățișează astfel: „Duhul Domnului Se va odihni peste El”. Datorită puterii Duhului Sfînt care era peste El, bolnavii erau vindecați, surzii auzeau, mușii vorbeau, ologii umblau, leproșii erau curățiți. În Mat. 12,22 se vorbește de una din multele minuni săvîrșite de Isus: „Atunci I-au adus un îndrăciț, orb și mut. Și Isus

l-a tămăduit așa că mutul vorbea și vedea. Toate noroadele mirate ziceau: „Nu cumva este Acesta Fiul lui David?”. Apare, în versetele ce urmează, o discuție cu Fariseii în legătură cu puterea de care se folosea Isus pentru a scoate demonii și a vindeca. La învinuirile lor, El aduce un argument desăvîrșit ca logică: „Dacă Satana scoate afară pe Satana... cum poate dăinui împărăția Lui?” Apoi în versetul 28 din același capitol vine cu precizarea atît de prețioasă pentru studiul nostru: „...Eu scot afară dracii cu Duhul lui Dumnezeu”. El nu se folosește de puterea Sa lăuntrică ci trăiește în tot timpul vieții Sale pămîntești în limitele mărginirii omenestii dovedind în felul acesta că se poate ține legea lui Dumnezeu, că putem trăi o viață frumoasă, sfîntă, folositoare cu ajutorul și sprijinul pe care Duhul Sfînt ni-l oferă. Cînd cei din vremea Lui erau uimiți de învățătura Lui și de minunile Lui, El răspunde atît de simplu: „Duhul Domnului este peste Mine...” Și vorbind mai departe despre lucrarea pe care o făcea Duhul Sfînt prin El, continuă: „Pentru că M-a uns... M-a trimis să tămăduiesc pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc robilor de război slobozirea și orbilor căpătarea vederii; să dau drumul celor apăsați”. Luca 4,18.

Să zăbovim puțin asupra acestui text. Ce vor să spună cuvintele: „Duhul Domnului este peste Mine, „M-a uns... M-a trimis”? Desigur, aceasta arată cum nu se poate mai limpede că viața Lui a fost continuu călăuzită de Duhul Sfînt. Rugăciunile lui zilnice și atît de insistente, lucrarea Lui, cu precizarea: „nu fac nimic de la Mine însuși” vădesc cu prisosință o viață de desăvîrșită supunere, ascultare, dependență de Duhul Sfînt. Ascultați raportul Sfintelor Scripturi privitor la viața Lui, imediat după botez: „De îndată ce a fost botezat, Isus a ieșit afară din apă. Și în clipa aceea cerurile s-au deschis și a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorîndu-Se în chip de porumbel și venind peste El. Mat. 3,16. Ce a urmat după ce Duhul Sfînt L-a luat în stăpînire? Așa cum rezultă din capitolul următor, Duhul Sfînt a început să conducă viața Sa: „Atunci Isus a fost dus de Duhul în pustie” (Idem 4,1). Să stăm puțin și să încercăm să pătrundem în căile adînci și uneori neînțelese ale lui Dumnezeu. După creațiune, Adam este așezat în Raiul lui Dumnezeu. Dar pe Fiul Omului, înțelepciunea infinită găsește de bine să-l conducă în pustie. Și acest plan a fost tot atît de bun ca și celălalt. Împrejurările și implicit nevoile erau diferite acum. Cunoșcînd primejdiile ce pîndeau pașii Fiului Omului, Duhul Sfînt îl conduce la post, la rugăciune. Cînd asaltul celui rău se produce, Domnul Hristos este pregătit să-i facă față. După ce evangelistul Luca istorisește chipul în care a fost ispitit Isus, ne redă în

citeva cuvinte finalul luptei: „Isus plin de puterea Duhului, S-a întors în Galileea și I s-a dus vestea în tot ținutul de primprejur“. Luca 4,14.

Dacă ne vom lăsa conduși de Duhul Sfânt așa cum a fost Isus vom ieși și noi biruitori în lupta cu păcatul din noi și din afara noastră.

În epistola către Evrei 4,15 citim: „Căci n-avem un Mare Preot, care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre, ci unul“ — subliniază apostolul Pavel — „care în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, dar fără păcat“.

„El este Acela care în zilele vieții Sale pămîntești aducînd rugăciuni și cereri cu strigăte mari și lacrimi către Cel ce putea să-L izbăvească de la moarte“. Idem, cap. 5,7.

Să reținem din versetele de mai sus două gânduri: 1. În toate lucrurile a fost ispitit ca și noi“, 2. El a cultivat o viață de intensă rugăciune, „către Cel ce putea să-l izbăvească de la moarte“. La gândul: „a fost ispitit ca și noi“, Scriptura adaugă: „dar fără de păcat“. S-a rugat așa cum am văzut „către Cel ce putea să-L izbăvească de la moarte“... În planul lui Dumnezeu El era rînduit să moară în locul păcătoșului, așa cum mieii nevinovați, în sistemul jertfelor, muriau pentru cei ce făptuiseră păcatul. Desigur acești mieii aveau să țină mereu în mintea celor credincioși ideea unei jertfe pentru păcat și anume aveau să arate către „Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii“. Ioan 1,29. În discuția cu ucenicii după înviere El le spune: Nu trebuia să sufere Hristosul aceste lucruri?“ Luca 24,26. Iar în Evr. 2,9 se precizează: „pentru ca, prin harul lui Dumnezeu, El să guste moartea pentru toți“.

Potrivit rapoartelor Sfintelor Scripturi, jertfiera L-a costat pe Domnul Hristos chinuri și lupte neînchipuit de mari. Iată, redat pe scurt, zbuciumatul eveniment din viața Fiului Omului, în Ghetsemani: „Atunci Isus a venit cu ei într-un loc îngrădit numit Ghetsemani, și a zis ucenicilor: „Ședeți aici pînă Mă voi duce colo să mă rog“. A luat cu El pe Petru și pe cei doi fii ai lui Zebedei, și a început să se întristeze și să se mihnească foarte tare. Isus le-a zis atunci: „Sufletul Meu este cuprins de o înfrîngere de moarte, rămîneți aici împreună cu Mine și vegheați“. Apoi a mers puțin mai înainte, a căzut cu fața la pămînt, și S-a rugat, zicînd: „Tată, dacă este cu putință, depărtează de la Mine paharul acesta! Totuși nu cum voiesc Eu, ci cum voințești Tu!“ S-a depărtat a doua oară, și S-a rugat zicînd: „Tată, dacă nu se poate să se îndepărteze de la Mine paharul acesta, fără să-l beau, făcă-se voia Ta“. S-a întors iarăși la ucenici și i-a găsit dormind... I-a lăsat din nou, S-a depărtat și S-a rugat a treia oară, zicînd aceleași cuvinte“. Mat. 26,36-44. Evanghelistul Luca, relatînd și el

cele petrecute în Ghetsemani precizează: „A ajuns într-un chin ca de moarte, și a început să se roage și mai fierbinte: Și sudoarea I se făcuse ca niște picături mari de sînge, care cădeau pe pămînt“. Luca 22,44.

Din versetele citate, se poate vedea cît de grea a fost lupta, cît a costat mîntuirea noastră. Așa cum putem desprinde din cele amintite pînă acum, sîngele și carnea la care Fiul Omului era deopotrivă părtaş se revoltau contra răstîgnirii pe cruce. Chinul e de moarte, sudoarea se prefăce în sînge. Expresiile: „Dacă este cu putință (să treacă de la El) ceasul acela, sau „Depărtează de la Mine paharul acesta“ (Marcu 35,36) confirmă întru totul cele amintite. Se ivise o criză. Isus este confruntat cu cea mai mare ispită a vieții Sale: să treacă de la El ceasul acela, să nu mai bea acest pahar. Era însă un anumit plan al lui Dumnezeu care trebuia împlinit în și prin viața Lui, așa cum sînt planuri de împlinit și în viața copiilor lui Dumnezeu. De aceea, Duhul Sfânt care L-a condus, L-a inspirat, i-a dat putere să săvîrșească multe minuni. L-a ajutat în acest ceas suprem să sufere crucea. Iată cum vorbește despre lucrul acesta marele apostol Pavel în epistola sa către Evrei în cap. 9,14 p.p.: „Cu cît mai mult sîngele lui Hristos, care prin Duhul cel vesnic, S-a adus pe Sine Insuși, jertfă fără pată lui Dumnezeu“. Repetăm ca să reținem cît mai bine ideea: „Hristos... prin Duhul cel vesnic, S-a adus pe Sine Insuși jertfă fără pată lui Dumnezeu!“ Din acest minunat exemplu învățăm și adevărul totodată cu cuvîntul Scripturii: „Ce este cu neputință, la oameni, este cu putință la Dumnezeu“. Luca 18,27.

Pilda vieții lui Isus are foarte multe și prețioase învățături pentru noi. Putem învăța din răbdarea Sa, din blîndețea și smerența Sa. Putem învăța și ne putem adăpa din iubirea Sa, dar mai ales putem învăța din supunerii și ascultarea Sa: „S-a smerit și S-a făcut ascultător“. (Filip. 2,8). Prin exemplul Său El ne dă o pildă de viețuire. Ca învățătură de neasemuită valoare, existența Sa arată ce înseamnă o viață condusă de Duhul Sfânt! El n-a avut nici o favoare, nici un privilegiu la care noi să nu avem dreptul. Fiul lui Dumnezeu a trăit ca om, în mîrginirea și neputințele cărnii, care S-a dovedit plin de putere, plin de Duh Sfânt. Viața lui arată ce lucruri minunate se pot înfăptui în condițiile pe care ni le oferă Duhul Sfânt. El umbra din loc în loc, făcea bine căci „Dumnezeu era cu El“. Cuvîntul Domnului spune că „cei ce sînt călăuziți de Duhul lui Dumnezeu sînt fii ai lui Dumnezeu. Domnul Hristos, ca Fiu al lui Dumnezeu a fost și El condus de Duhul Sfânt. Iată o frumoasă declarație: „Duhul Domnului Dumnezeu este peste Mine“. Is. 61,1. Aceasta a fost o realitate permanentă.

Duhul Sfânt trebuie să inspire și să dea putere și vieții noastre. Apostolul Pavel spune: „Am voința să fac binele dar n-am puterea să-l fac... Văd dar în mădularele mele o altă lege... Binele pe care vreau să-l fac nu-l fac“. Rom. 7, 18,23,19.

Pe de altă parte Domnul Hristos vorbind despre lucrarea Duhului Sfânt asigură pe toți cei ce priveau spre lucrările lui minunate: „Adevărat, adevărat, vă spun, că cine crede în Mine, va face și el lucrările pe care le fac Eu; ba încă va face altele și mai mari decît acestea; pentru că Eu mă duc la Tatăl“. Ioan 14,12. „Cînd va veni Mîngîietorul, Duhul Adevărului are să vă călăuzească în tot adevărul“. Ioan 16,13. Ce minunată este lucrarea Lui! Ce planuri mărețe are El în vedere! Să ne călăuzească în trăirea a tot adevărul. Apostolul Pavel spunea că în ciuda dorinței de a face binele, n-avea puterea să-l facă. Puterea aceasta a fost oferită lui Isus, Modelul și Căpetenia mîntuirii noastre, lui Isus care a trăit în trup, de aceeași fire cu trupul nostru. Astăzi ea ne este oferită și nouă. Prin Duhul Sfânt ne vom putea ridica la înălțimea curăției și sfințeniei Lui, la trăirea unei vieți care să prisosească în favoarea altora; vom fi conduși în tot adevărul. Toate tîntele cele mari puse în Cartea Adevărului, ilustrate în viața lui Isus, vor putea fi atinse de urmașii Lui, datorită Duhului Sfânt.

Este în planul lui Dumnezeu ca Duhul să vină în ajutorul Bisericii Sale. El este comparat cu ploaia. Dacă ne gândim la minunile pe care le săvîrșește ploaia, atunci ne putem face o idee despre lucrarea Lui. Toată vegetația și tot ce trăiește pe pămînt depind de ploaie, după cum toate eforturile Bisericii, toate planurile ei mărețe în ce privește îndrumarea vieții credincioșilor în vederea asemănării cu Hristos, depind de Duhul Sfânt. Vorbind prin pilde și comparații despre buna plăcere a lui Dumnezeu de a ne da acest îndrumător Divin, Domnul Hristos ne îndeamnă: „De aceea și Eu vă spun: Cereți și vi se va da, căutați și veți găsi, bateți și vi se va deschide. Fiindcă oricine cere capătă, cine caută găsește, și celui ce bate i se deschide. Cine este tatăl acela dintre voi, care dacă-i cere fiul său pline să-i dea o piatră? Ori dacă îi cere un pește să-i dea un șarpe, sau dacă cere un ou să-i dea o scorpie? Deci dacă voi... știți să dați daruri bune copiilor voștri cu atît mai mult Tatăl vostru cel din ceruri va da Duhul Sfânt celor ce i-L cer?“ Luca 11, 9—13. După cum observăm darul Duhului Sfânt este comparat de Domnul Hristos cu plînea pe care un tată o dă fiului lui. Cred că Domnul a vrut să ne spună că așa cum un copil nu poate trăi și nu se

Continuare în pag. 6

Nu există popor sau țară pe suprafața planetei noastre care să nu-și aibă sărbătorile ei, legate de istoria și de evenimentele prin care au trecut în decursul timpului. Și țara noastră își are sărbătorile ei, prin care își evocă glorioasele fapte, care, mai îndepărtate sau mai apropiate își trimet luminile, întocmai ca farurile care luminează drumul străbătut, și în același timp, arată în continuare drumul care trebuie parcurs.

Acestea sînt sărbători naționale. Ele aparțin fiecărei națiuni. Și fiecare națiune se bucură de sărbătorile sale.

Ziua de 1 Mai este o sărbătoare deosebită. Ea nu este o sărbătoare națională. Ea nu aparține unei națiuni, sau unei țări. Ea este o sărbătoare care aparține întregii lumi, care se numește lumea muncii, pentru că lumea aceasta a îndrăgit munca. De aceea i s-a zis: 1 Mai — Ziua muncii.

Conducătorii și reprezentanții claselor muncitoare din toate țările, întruniți la Paris în anul 1889, pentru apărarea și legiferarea drepturilor tuturor oamenilor de pretutindeni care muncesc, au hotărît de prima dată în istoria omenirii, ca ziua de 1 Mai 1890, să fie declarată și sărbătorită ca Ziua Muncii. Și sărbătoarea aceasta să fie amintită mereu în aceeași zi a fiecărui an.

Au trecut de atunci 85 de ani.

Și de fiecare dată, în ziua de 1 Mai, întreaga omenire muncitoare, bărbați și femei, tineri și tinere, pînă și copiii și bătrînii, de la orașe și sate, participă cu un singur suflet la această mare și grandioasă sărbătoare a lumii muncitoare.

Sărbătoarea se desfășoară în cel mai frumos anotimp al anului: Primăvara, bucuria nespusă a nenumăratelor milioane de muncitori de pretutindeni din cele cinci continente, se amestecă și se întregește cu frumusețile și cu exuberanța unică a primăverii. Florii de fericire din sufletele oamenilor, și florile gingașe din pajști și din livezi, prezintă un decor de neuitat. Verdele bogat și viu al anotimpului, se împletește cu speranțele realizate din inimile multîmilor. Albastrul imaculat al cupolei cerului se coboară în zări ca să se îmbrățișeze și să se înfrățească cu dorurile și cu aspirațiile de mai bine și de progers, precum și cu fericirea tuturor aceluia care au muncit cu elan și devotament în uzine și fabrici, creind și producînd, sau au trudit cu conștiinciozitate pe ogoarele întinse ale acestui pămînt.

Reprezentanții clasei noastre muncitoare — pe atunci în ilegalitate — au adoptat această nouă sărbătoare — care avea să poarte denumirea pentru totdeauna de Sărbătoarea Muncii — chiar de la începuturile ei, adică începînd cu ziua de 1 Mai 1890.

Însă numai după 23 August 1944, și respectiv 9 Mai 1945, cînd s-a obținut victoria finală asupra dușmanului cotropitor al țării noastre, și s-a eliberat definitiv de sub călcîiul lui zdrobitor, sărbătoarea muncii a putut să se

1 Mai

CEA MAI MARE SARBATOARE
A LUMII MUNCITOARE

H. ARTINIAN

desfășoare în toată libertatea. De atunci și pînă acum, an de an, oamenii muncii, adică oamenii creației și producției, și-au sărbătorit ziua lor dragă și nespus de prețioasă. De astă dată nu pentru revendicări și legiferări ale drepturilor lor, ci pentru triumful dreptății asupra unei orînduiri vechi și nedrepte.

Ei sărbătoresc încetarea exploatărilor inumane, și trăirea într-o viață unde se muncește într-un mod rațional și legiferat, adică se muncește în favoarea muncitorului și Patriei, din care fac parte muncitorii.

În ziua aceasta, ei sărbătorește triumful cauzei muncitorului. Dreptatea nu poate să rămînă mult timp nici ascunsă și nici aservită. Ea trebuie să vină. Și a venit.

Muncitorii din țara noastră sărbătorește cu mîndrie ziua de 1 Mai. Și ca să fim cinstiți, au și dece. Viața lor s-a schimbat fundamental. Locurile lor de muncă, nu mai sînt fabricile și uzinele unde ei își sleiau puterile și își pierdeau sănătatea lor și a familiilor lor, din cauza condițiilor inumane și a retribuției nedrepte.

Oricine poate să facă o călătorie turistică prin țară, și se va convinge de realități. Construcții noi și gigantice, care oferă condițiile cele mai bune pentru lucru și creație. Orele programate pentru producție, pentru odihnă și pentru cultivare. Locuințele plăcute și îmbietoare din apartamentele blocurilor, care se ridică zi și noapte într-un ritm de necrezut, în care trăiesc muncitorii cu familiile lor. Concediile plătite și tratamentele gratuite sub îngrijirile medicilor competenți și ale unui personal sanitar conștiincios, precum și învățămîntul gratuit al copiilor și tinerilor, sînt numai unele din binefacerile de care se bucură oamenii muncii din țara noastră, precum și din toate țările unde revendicările zilei de 1 Mai au învins.

Ne alăturăm cu tot sufletul de bucuriile acestei zile, și dorim fraților noștri muncitori, precum și muncitorilor din toată lumea: Bucurie și fericire!

Domnul Hristos și Lucrarea Duhului Sfânt

continuare din pag. 4

poate dezvolta fără piine, la fel și Biserica nu poate trăi și nu se poate dezvolta fără Duhul Sfânt. Expri-marea „cu cât mai mult Tatăl voștru cel din ceruri va da Duhul Sfânt celor ce i-L cer“ arată extraordi-nara, necuprinsa bunăvoință a lui Dumnezeu de a veni în ajutorul credincioșilor. Viața lui Isus ilus-trează ce ar face Duhul Sfânt și din noi dacă ne-am lăsa conduși de El.

Iubiți frați, pînă aici am vorbit despre supunere, ascultare, îndrumare. Învățăturile au fost minunate. Ne rămîne însă să mai analizăm un ultim aspect. În lucrarea Du-hului Sfânt nu e cuprinsă numai ascultarea și umilința ci și biruința

și triumful. Priviți pe Domnul în mormînt după răstignire. Priviți pe ucenicii dezamăgiți și risipiți. Uita-ți-vă la mormîntul sigilat și păzit. Cît de apăsătoare era moartea lui Isus care cernise inimile ucenicilor. În împrejurarea aceasta de jale și întunerice apare în neasemuită splen-doare învierea. „Bucurați-vă“. Ce pană poate să descrie scena aces-ta!? Mai mult însă decît orice, ne interesează cine este autorul ei. În 1 Petru 3,18 citim: „Pentru că în Hristos a suferit odată moartea pentru păcate, El cel drept pentru cei nedrepți ca să ne aducă pe noi la Dumnezeu, omorît fiind cu tru-pul, dar viu făcut cu Duhul“ (trad. Gala Galaction). Ultima parte a a-cestui verset este redată astfel în Noul Testament tradus de Alexan-dru Dumitru Ghica (Tipărită în 1857). „Și înviindu-L cu Duhul“. Așa dar Duhul Sfânt a adus bucuria în-vierii. El vrea să se ocupe și de viața noastră așa cum S-a ocupat de Fiul Omului în zilele viețuirii Sale pe pămînt. Să nu uităm că așa cum întruparea lui Isus Hristos a fost lucrarea Duhului Sfânt la fel și nașterea din nou a credinciosului e tot o lucrare a Lui: „Dar tutu-ror celor ce L-au primit, adică cel-lor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul „puterea“ (după textul ori-ginal) să se facă copii ai lui Dum-nezeu, născuți nu din sînge, nici din voia firii lor, nici din voia vreunui om ci din Dumnezeu“ Ioan

1,12.13. Despre subiectul acesta mi-nunat a vorbit Mîntuitorul lui Ni-codem. Să urmărim discuția. Ne vom folosi îndeosebi de acele pasaje unde Isus vorbește despre rolul ho-tărîtor, suprem al Duhului Sfînt: „Drept răspuns, Isus i-a zis: „Ade-vărat, adevărat îți spun că, dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dum-nezeu“... „Ce este născut din carne este carne, și ce este născut din Duh, este duh. Nu te mira că ți-am zis: „Trebuie să vă nașteți din nou... Așa este cu oricine este născut din Duhul“. Ioan 3,3.6—8. Viața noastră își are obrșia în Duhul Sfînt, este condusă de El (Rom. 8,14) este spri-jinită de El (vers. 26). Iar pentru clipele grele, asemenea aceloră prin care au trecut și ucenicii, cuvîntul plin de mîngîiere și speranță sună astfel: „Și dacă Duhul Celui ce a înviat pe Isus dintre cei morți lo-cuiește în voi, Cel ce a înviat pe Hristos Isus din morți, va învia și trupurile noastre muritoare din pri-cina Duhului Său care locuiește în voi“. Rom. 8,11.

Viața de pe pămînt a lui Isus este cea mai frumoasă ilustrare și cel mai convingător argument cu privire la lucrarea Duhului Sfînt. Dacă vom merge pe urmele pașilor Lui în ce privește ascultarea și de-pendența, Acela care a făcut pe Isus: „Mînănat, Sfetnic“... va face și din noi „semne și minuni“ ale puterii Sale.

V. Moldovan

„Și să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui și pătăria suferințelor Lui și să mă face asemenea cu moartea Lui...“

În lume sînt multe cunoș-tințe necesare și deci fo-lositoare. Apostolul Pavel ne vorbește de una mîntuitoare și anume, de cunoașterea Domnu-lui Isus. El a sacrificat totul pentru dobîndirea acestei cu-noașteri; i-a subordonat toate preocupările sale, toate intere-sele sale vremelnice, într-un cuvînt, toată viața și-a pus-o în slujba acestei supreme cu-noașteri.

Lucrurile abia atunci devin reale pentru rațiunea noastră, cînd trec peste pragul cunoaș-

terii, al înțelegerii. Pentru un creștin, mîntuirea trebuie să fie o realitate și nu doar o teo-rie. Esența credinței creștine este relația invizibilă dintre credincios și Dumnezeu, din care rezultă atitudinea afirma-tivă față de semenul vizibil și față de nevoile lui concrete. Dacă religia cuiva se rezumă doar la dogme teoretice, nesus-ținute de o proprie convingere, bazată pe experiențe concrete, — aceasta va fi lipsită de pu-terea care face să trăiască un principiu etic, prsonal.

SĂ-L
CUNOSC PE
EL

Deci, în primul rînd trebuie subliniată nevoia credinciosului de a-L cunoaște pe Isus.

Însăși viața veșnică este con-diționată de această cunoaște-re: „Și viața veșnică este a-ceasta: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos, pe care L-ai trimes Tu“. Ioan 17,3.

Lipsa cunoașterii de Dum-nezeu ar putea pune în pericol mîntuirea noastră. „Poporul Meu pierde din lipsă de cunoș-tință“ - spune Domnul în O-sea 4,6. Cunoștința specifică la

care se referă textul este cunoașterea de Dumnezeu, cea mai esențială pentru viața spirituală, ceea ce implică, bineînțeles, cunoașterea voinței divine, exprimată în preceptele legii lui Dumnezeu. Creștinul ar trebui să depună eforturi serioase pentru a avansa în această cunoaștere esențială pentru mântuirea sa.

Apostolul Pavel L-a cunoscut pe Isus într-o experiență personală pe drumul spre Damasc. Această cunoaștere a Mîntuitorului a însemnat o cotitură în viața sa personală. O cunoaștere pur teoretică a unui Hristos istoric nu-i va fi de folos nici credinciosului zilelor noastre. Avem nevoie de ceva mai mult, de ceva mai esențial: trebuie să-L cunoaștem ca Mîntuitor al nostru personal, care a ridicat păcatele noastre. Această cunoaștere trebuie să genereze o atitudine de condamnare a păcatului, în primul rînd a păcatelor personale, atitudine care declanșează întoarcerea, sau pocăința noastră.

Un Hristos cunoscut numai istoric nu ne va fi de mare folos. Este ca și focul pictat pe pînză, ce nu ne încălzește. Mîntuirea noastră cere o cunoaștere mai apropiată, mai personală și mai actuală a lui Isus.

Pavel declară că „Isus Hristos este Același ieri și azi și în veci“! Evrei 13,8. Cunoscîndu-L pe El în experiența zilelor cenușii, a putut exclama cu fermitate și cu credință senină, chiar în umbra paloșului ce avea să-i curme zilele pribegiei sale pămîntești: „Căci știu în cine am crezut. Și sînt incredințat că El are putere să păzească ce L-am incredințat pînă în ziua aceea“. 2 Tim. 1,12.

Iov, în deosebita sa încercare a crezut ferm că Mîntuitorul lui trăiește și că ochii lui îl vor vedea. Iov 19,25.27. În marea sa suferință și a supremei încercări, credința sa a supraviețuit, fiindcă a avut o vie cunoaștere de Dumnezeu.

Dar ce înseamnă a-L cunoaște pe Isus?

În nici un caz nu înseamnă doar o întîlnire fugitivă cu El. Cînd a fost pe pămînt, mulți

au avut legătură cu El, dar puțini L-au cunoscut. „El era în lume, și lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu L-a cunoscut“. Ioan 1,10.

Există mai multe căi prin care îl putem cunoaște. Prin meditație, natură; universul creat va constitui pentru noi o minunată carte, o oglindă ce ni-L reflectă pe Creator și ne va ajuta să-L cunoaștem ca Ziditorul nostru.

O altă sursă a cunoașterii sînt Sfintele Scripturi, care ni-L prezintă pe Isus în mai multe ipostaze: îl putem cunoaște ca Meșter-Creator al vieții, ca Legiuitor, Învățător, Mîntuitor, Mare Preot și Drept Judecător. Studiind Scripturile cu profundă meditație, vom avansa zilnic în această cunoaștere, vitală pentru mîntuirea noastră.

„Cugetînd mereu asupra desăvîrșirii Mîntuitorului, vom fi determinați să dorim a fi schimbați cu totul și făcuți din nou după chipul Său cel sfînt și curat. Sufletul nostru va flămînză și inșeta să ajungă asemenea Domnului, pe care îl adorăm. Cu cît cugetele noastre se ocupă mai mult cu Hristos, cu atît vom vorbi mai mult despre dînsul și cu atît mai mult îl vom înfățișa prin cuvintele și faptele noastre.

Dar o limitare la cunoașterea evenimentelor și a citatelor din Scriptură nu este o dovadă a cunoașterii lui Isus. A-L cunoaște nu înseamnă să știi „ceva“, sau chiar „totul“ în legătură cu istoricitatea Lui, în mod informativ. Sau citarea fără greșală a pasajelor scrise despre El, încă nu dovedește acea cunoaștere esențială de care este condiționată mîntuirea.

Iov, după experiența sa cu Dumnezeu, unică în felul și în proporțiile ei, își descrie constatarea sa, după ce L-a cunoscut pe Domnul „pe viu“: „Urechea mea auzise vorbindu-se de Tine; dar acum ochiul meu Te-a văzut. De aceea mi-e scîrbă de mine și mă pocăiesc în țărîină și cenușă. Iov 42,5.6. Cînd creștinul va face o experiență vie cu Dumnezeu, experiență ce-i va înlesni să pătrundă mai adînc în cunoașterea divinității,

rezultatul inevitabil va fi o cutremurătoare descoperire a propriei sale nedesăvîrșiri, descoperire frămîntătoare, vecină cu disperarea. Și cu cît va progresa el mai mult în această explorare spirituală, va crește în cunoașterea de Dumnezeu, ceea ce-l va face să adopte poziția spicului de grîu; cu cît va fi mai plin, cu atît se va apleca mai mult...

Viața și atitudinea noastră, spiritul în care lucrăm și vorbim, dacă este în acord cu principiile învățăturilor lui Hristos, va fi dovada cea mai elocventă că îl cunoaștem pe Mîntuitorul. Teoria, în domeniul religiei, are prea puțină putere de convingere. Ca și credința, tot așa și cunoașterea poate fi vie sau moartă. Cunoașterea este moartă atunci cînd nu dă roade potrivite în viața practică, sau dacă nu răspunde la nevoile concrete reclamate de viață.

Ca teolog, tînărul Albert Schweitzer a văzut impasul în care a ajuns creștinismul secolului trecut. Atunci s-a hotărît să-și pună viața în slujba omenirii. Hotărîrea sa a motivat-o astfel:

„Am vrut să devin medic pentru a putea munci, renunțînd la vorbe. Ani întregi mi-am risipit energia în activități în care rolul principal îl avea vorba. Mi-am îndeplinit cu bucurie datoria mea de profesor de teologie și pastor. Dar noua mea activitate ca medic-misionar nu va mai consta în a vorbi despre religia iubirii față de aproapele, ci în a o practica...“

Laborioasa sa activitate din jungla africană în slujba semenului aflat în mizerie și suferință, de fapt, este o odă a religiei practice.

Noi avem nevoie de ceva mai mult decît mărturisirea unor idei, sau enunțarea verbală a unor principii; cunoașterea noastră de Dumnezeu trebuie să fie probată de o trăire practică corespunzătoare acestei legături tainice.

„În rugăciunea Sa către Tatăl, Hristos dădu o învățatură ce trebuie săpată în minte și în suflet. „Viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine,

singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos, pe care L-ai trimes Tu!" Ioan 17,3. Aceasta este adevărata educație creștină, ea dă putere. Cunoașterea experimentală a lui Dumnezeu și a lui Isus Hristos, transformă pe păcătos după chipul lui Dumnezeu. Prin ea credinciosul va fi capabil să se stăpânească pe sine, și va supune impulsurile și pasiunile naturii firești sub controlul puterii superioare a rațiunii. Va face din păcătos un copil al lui Dumnezeu și moștenitor al cerului. Va aduce pe credincios în comuniune cu Rațiunea Infinită, și-i va deschide tezaurul bogat al universului".

Cunoașterea lui Isus înseamnă, implicit, cunoașterea de noi înșine. Raportul lucrurilor poate fi evaluat prin comparație. Dacă

avem un etalon, o unitate de măsură, abia atunci ne putem da seama că valorile noastre se raportează la valoarea-etalon. Privind desăvârșirea lui Hristos, ne putem da seama de nedesăvârșirile noastre, fapt care va da atitudinii noastre umilința adevăraților discipoli ai lui Hristos.

Cunoașterea lui Isus înseamnă practicarea învățăturilor și a principiilor enunțate de El. Înseamnă recunoașterea defecțiunilor noastre, care ne deosebesc de Mintuitorul nostru și sincera strădanie de a trăi, vorbi și lucra după modelul Său divin. Și în această străduință chiar dacă nu vom ajunge să fim mulțumiți cu noi înșine (constatare ce-i caracterizează pe cei ce urmăresc desăvârșirea caracterelor lor), totuși

prin lucrarea harului, se va realiza o apropiere simțitoare a discipolului de perfecțiunea Modelului, încit, uneori, s-ar putea ca oamenii să confunde copia cu originalul, ceea ce ar însemna realizarea întrupării lui Hristos în cel renăscut, care este ținta finală a operei de transformare a caracterului, prin tainica și glorioasa lucrare a Spiritului Sfânt.

Apostolul Pavel a dorit să-L cunoască și să devină asemenea morții Lui. Abia când eul nostru va fi răstignit de Duhul Sfânt, abia când vom fi dornici să învingem dorința după înălțare, sau urmărirea propriei noastre dreptăți, ne vom cufunda în contemplarea caracterului lui Isus, spre a-L cunoaște secretul puterii sale irezistibile, dorind să ne asemănăm Lui.

PROBLEME DE EXEGEZĂ BIBLICĂ

ZIUA DOMNULUI

În tratarea acestei probleme căutăm a înțelege la care zi se referă apostolul Ioan, atunci când spune că „în ziua Domnului” eram în Duhul.

Reluând astfel firul analizei textelor teologice mai importante în legătură cu problema în discuție, înțelegem că la început n-a fost vorba de înlocuirea Sabatului prin duminică. Primii creștini n-au desființat Sabatul pentru a-l înlocui cu duminica. La început duminica, am putea spune că, era o completare creștină a Sabatului, fără ca cineva să gândească a renunța la ziua sfântă tradițională a Iudeilor. Sf. Grigorie de Nisa (mort în anul 394) numește încă cele două zile ca fiind surori. Înlocuirea definitivă a Sabatului prin duminică n-a avut loc dintrodată; ea a fost rezultatul unei evoluții istorice lente. Invieirea și suferințele Domnului nostru erau puncte fundamentale ale credinței creștine, iar creștinii născuți dintre Iudei adăugau la sfințirea Sabatului pe aceea a duminicii și în curând înlocuiau pe una cu cealaltă. Înlocuirea s-a făcut treptat și nu deodată. Cu multă bunăvoință creștinii adoptară duminica. Se prea poate ca, la începutul începutului, alegerea acestei zile să nu fi fost dictată de nici o ostilitate față de obiceiurile iudaice, ci că s-a ținut doar să aibă o zi consacrată adunărilor exclusiv creștine. Ideia de a transmite asupra duminicii solemnitatea Sabatului, împreună cu toate

cerințele sale, este o idee care nu a fost concretizată în creștinismul primar.

Pe măsură ce s-a lărgit despărțirea între biserică și sinagogă, Sabatul devine din ce în ce mai lipsit de importanță pentru creștini; sfârșește prin a fi chiar cu totul neglijat. Creștinii avură, ca și iu-

„În ziua Domnului eram în Duhul. Și am auzit inapoia mea un glas puternic, ca sunetul unei trimbițe” (Apoc. 1,10).

dei, o zi pe săptămână una singură, consacrată adunărilor religioase; însă această zi a fost deosebită de aceea a Iudeilor. Pe lângă Sabatul Iudaic, duminica a fost de timpuriu consacrată slujbei religioase. Primii creștini cari erau iudei, au continuat să consacre lui Dumnezeu Sabatul sau Sîmbăta. Însă de timpuriu, ei se emancipaseră asupra acestui punct, după obiceiul iudaic și fixară adunările lor duminică (pe care o păzeau și mithraistii). Se știe că primii creștini, imprumutînd de la iudei sistemul săptămînii, au împrumutat de la ei și obiceiul de a o sfinți. La început ei serbau Sabatul, după aceea s-au adunat a doua zi. Cînd s-au des-

părțit cu totul de iudei, au renunțat la Sabat; iar ziua lor cea mare a devenit duminica pe care au numit-o Ziua Domnului. Instituția duminicii este esențialmente o instituție liturgică. La origine se pare că n-a fost anexat niciun precept de nelucrare; odihna de duminică a fost introdusă lent, la început cu titlul de practică liberă iar mai târziu numai cu titlul de precept. Majoritatea credincioșilor, după exemplul fraților lor din Izrael se mulțumiseră de obicei să celebreze Sabatul. Mulți, din respect pentru sinagogă păzeau împreună cu ea odihna Sabatului. Această schimbare, de transferare a odihnei Sabatului asupra duminicii se înfăptuie de la sine și pe nesimțite, pe măsură ce se micșora numărul creștinilor iudaizanti fideli păzirii Sabatului. Ziua Domnului, duminica, rămase singura consacrată cultului și odihnei sfinte. Primii creștini n-au avut nicidecum ideie de a transfera duminicii ceea ce era spus despre Sabat în Decalog. Înlocuirea Sabatului din Decalog cu duminica se făcu în Evul Mediu. În sec. XIII mișcarea de înlocuire era terminată. Dar numai în sec. XIV principiul nelucrării în ziua duminicii și-a făcut apariția sa clară ca o disciplină preserisă de concilii. Dintre cele două sărbători celebrate la început; Sabatul iudaic, comemorare a odihnei creațiunii, și sabatul de a doua zi, ca amintitor al invierii Mintuitorului, acesta din urmă trebuia să ia în grabă primul loc printre creștini. Ziua Domnului deveni puțin cite puțin ziua sfântă, ziua religioasă prin excelență și pentru a fi mai bine sărbătorită ea urma să devină și în mod natural o zi de nelucrare. Noul sabat

Se spune că misionarul tibetan Sundar Singh, aflându-se într-o vizită la Londra, a fost invitat de către o familie londoneză. Sunînd la poartă, servitoarea s-a dus să-i deschidă, dar a revenit speriată:

- Doamnă, i-a spus stăpînei, Domnul Isus sună la poartă...!

Ucenicul smerit a fost confundat cu însuși Învățătorul. Dacă L-am cunoaște din experiențele vii ale vieții, dacă principiile enunțate de El ar deveni, datorită decantării lor printr-un efort propriu de gândire, principiile noastre proprii, scrise de Duhul în mintea și în inimile noastre ca convingeri imutabile, (Ebrei 8,10) atunci nu am fi ca niște „copii, plutind încoace și încolo, purtați de orice vînt de învățătură”... (Efes. 4,14). Dacă scopul Evangheliei

se va realiza „așa încît Hristos să locuiască în inimile voastre prin credință... avînd rădăcina și temelgia puse în dragoste” (Efes. 3,17), atunci spiritul lui Hristos, principiile și legile Lui vor avea izvorul în gîndirea noastră proprie: vom judeca la fel ca El, vom simți asemenea Lui, vom iubi cum a iubit El și vom lucra în spiritul Lui. Atunci „nu va mai învăța fiecare pe vecinul sau pe fratele său, zicînd: „Cunoaște pe Domnul!” Căci Mă vor cunoaște, de la cel mai mic și pînă la cel mai mare dintre ei. (Evrei 8,11).

Această cunoaștere implică o judecată sănătoasă, a cărei sediu va fi în propria noastră gîndire. Atunci nu vom mai fi în derută la prima confruntare cu ispita... Nu vom mai întreba

dacă este sau nu voie să mergem în cutare loc, sau e bine să facem cutare sau cutare lucru. Cunoșcîndu-L pe Isus, vom deveni creștini maturi, „a căror judecată s-a deprins, prin întrebuițare, să deosebească binele și răul” (Evrei 5,14).

Să ne rugăm ca Domnul să înlesnească această cunoaștere esențială, care să fie suprema bogăție a sufletului nostru, cum vorbește Domnul: „Înțeleptul să nu se laude cu înțelepciunea lui, cel tare să nu se laude cu tăria lui, bogatul să nu se laude cu bogăția lui. Ci cel ce se laudă să se laude că are pricepere și că Mă cunoaște, că știe că Eu sînt Domnul, care fac milă, judecată și dreptate pe pămînt! Căci în acestea găsesc plăcerea Eu, zice Domnul”. Ier. 9,23—24.

al creștinilor, Ziua Domnului, este marele sabat. Și cum Dumnezeu nu cere pentru serviciul Său, decît o zi pe săptămînă, vechiul Sabat devine zi lucrătoare. Ritmul muncă-odihnă este decalat cu o zi. Săptămîna începe deci cu ziua a doua — feria secunda — adică luni devine prima zi lucrătoare. Ziua a șaptea, ziua de odihnă, este duminica, Ziua Domnului care urmează de acum înainte Sabatului iudaic.

Sărbătoarea duminicii nu a început pe o bază scripturistică. Se recunoaște în general că la temelgia instituției duminicii nu este o poruncă a lui Isus. Nici în Scriptură și nici în tradiție, nu există vreo urmă a vreunei intervenții directe, explicate a lui Dumnezeu, care să declare înlocuirea Sabatului cu duminica. Conciliile s-au gîndit să înlocuiască Sabatul cu duminica. Este cert că timp îndelungat un mare număr de creștini au sărbătorit Sabatul zilei a șaptea a săptămînii. Nici un decret apostolic, nici o decizie episcopală sau a vreunui sinod n-a instituit sărbătoarea primei zile a săptămînii. Duminica n-a fost nici instituită și nici pomenită de Hristos; și deși se găsește strîns unită cu istoria creștinismului, ea nu este atît de veche ca el.

Se pare că porunca de a respecta Sabatul, poruncă dată izraeliților, n-a fost invocată de apologeti în favoarea duminicii. Duminica nu este moștenitoarea directă a Sabatului iudaic; a fost adăugată unei amintiri creștine și nu decalogului. Se pare că obiceiul de a consacra o zi pe săptămînă cu totul dedicată cultului s-a născut mai degrabă dintr-o nevoie morală decît dintr-o poruncă categorică.

Desigur că deseori s-a căutat ca apostolii să fie făcuți responsabili de instituirea duminicii. Apostolii au hotărît ca duminica să se facă slujba, lectura cărților sfinte, dăruirea euharistică, deoarece duminica este ziua în care Hristos a înviat din morți și S-a înălțat la cer, și tot duminica va reveni, El la sfîrșit împreună cu sfinții îngeri. La data cînd a fost redactat acest document (prima jumătate a sec. III) se depuneau eforturi pentru a se justifica toate rezolvările în domeniul liturgic (duminica, botezul copiilor mici, etc.) prin autoritatea lui Isus, sau, în lipsa acestuia, prin aceea a apostolilor. Și astăzi se continuă repetarea aceluiași lucru: „Biserica a înlocuit Sabatul cu duminica, nu fără să-i modifice caracterul în ceea ce privește strictețea odihnei prescrise. Această înlocuire era deja făcută în timpul apostolilor”. O afirmație greșită susține că duminica este opera primei comunități creștine. Alți teologi contestă caracterul primitiv al păzirii duminicii. Iată una dintre declarații: „Este un fapt istoric că Sabatul n-a dispărut ca zi de cult creștin pînă tîrziu în sec. IV. sau începutul sec. V.

Că păzirea Sabatului s-a menționat în mijlocul unei grupe creștine este atestat de către Justin Martirul (Dialog cu Trifon), Tertulian, Origene, Ciril al Ierusalimului, (Catechismul) care avertizau împotriva păzirii Sabatului; constituțiile apostolice, Ioan Hrisostomul și Grigore cel Mare. În Evanghelia lui Toma se poate citi: „Dacă nu păziți Sabatul ca fiind adevăratul Sabat, nu veți vedea pe Tatăl”.

În sec. IV și V unii creștini au continuat să păzească în același timp atît Sabatul cît și duminica. În unele

de biserici din Orient și după modelul lor și cea din Milan, se continua sărbătoarea Simbetei ca și duminica de către adunările religioase unde se predica și se celebra împărțășania, evitîndu-se a se posti în această zi.

Primele generații creștine sărbătoreau Simbăta și duminica, primul în amintirea creațiunii, celălalt în amintirea învierii; după aceea totul s-a concentrat asupra duminicii. Nu numai că s-a urmărit cu precizie ca această a doua zi de odihnă, Sabatul fiind desființat și nu transferat; dar solemnitatea duminicii și chiar ideea că această zi trebuia să fie în întregime dedicată bucuriei (era interzis de a se posti sau de a se ruga în genunchi în ea) conduse la ideea reținerii de la munca de sclav. Cu mult mai tîrziu s-a ajuns a se crede că preceptul Sabatului urma să se aplice duminicii.

În cele opt pasaje din N. Testament în care este menționată ziua întîia a săptămînii (de șase ori în Evanghelia, odată în Faptele Apostolilor și odată în prima epistolă a lui Pavel către Corinteni) niciodată aceasta nu este denumită ziua Domnului.

Dacă este adevărat că pentru ucenicii lui Hrisots, odihna de duminică nu este o instituție divină, atunci este foarte clar că este un produs al tradiției. După mărturiile teologilor catolici, duminica se bazează numai pe tradiție. Vorbește totuși Biblia despre duminică? Nu, Biblia — susținem noi — nu vorbește despre duminică. Sfințirea duminicii este de domeniu tradiției. Acest lucru este recunoscut și de numeroși pastori protestanți.

Că duminica este o creațiune a bisericii reiese și din ceea ce spune

J. Congar în lucrarea „Le jour du Seigneur”. „ea nu are nici o continuitate organică cu Sabatul. La origine ca și în decursul vremii în care a existat biserica apostolică în cadrul iudaismului, duminica a fost adăugată Sabatului fără ca ucenicii să înceteze sărbătorirea acestuia. Nelucrarea în ziua duminicii nu s-a instaurat în apus decât în sec. VI. Biserica a despărțit Decalogul de celelalte legi iudaice ca adresându-se întregii omeniri, dar ea a trebuit să-i modifice cițiva termeni, cum ar fi cultul icoanelor, Sabatul, pentru a-i da un caracter tot atât de universal ca și al Evangheliei. Cine a făcut această schimbare? La această întrebare se poate răspunde: „Biserica a fost aceea care a transferat asupra duminicii toată slava Sîmbetei. Păzirea duminicii a urmat sub legea cea nouă, păzirii Sabatului, nu în virtutea preceptului, ci sub numele de instituție a bisericii și obicei al poporului creștin. (Thomas d'Aquino — la Somme Théologique). „Biserica a găsit de bine să transfere solemnitatea Sabatului asupra zilei de duminică, nu numai pentru că în această zi lumina a început să lumineze pămîntul, ci pentru că în această zi noi am trecut din întunericul păcatului la lumina harului Mîntuitorului nostru”. (Catechismul Conciliului din Trent p. 1686).

Biserica primitivă a trebuit să deschidă un drum printre cele două curente opuse unul altuia; al iudaizantilor pentru care creștinismul nu era altceva decît continuarea mozaismului sub o nouă formă, și al gnosticilor care reacționau cu violență contra religiei V. Testament în locul căreia aduceau un sincretism care cuprindea numeroase elemente împrumutate de alte credințe. Biserica a reținut de la iudaism preoția și jertfa zilnică; pentru a se deosebi totuși de el, a lepădat Sabatul, pentru a se apropia de cei pe care nădăjduia să-i câștige, și ea a adoptat ziua duminicii ca zi de cult în același timp cu ideea nemuririi naturale a sufletului, cultul icoanelor și al sfinților.

Este lesne de crezut că primii creștini au schimbat ziua de odihnă săptămînală, în bună parte pentru a o face să coincidă cu ziua soarelui care, fără să fi fost pînă atunci pentru ei o zi de odihnă, era consacrată citorva solemnități religioase.

Teofil și Antioh, scriau în jurul anului 180: „Dumnezeu a chemat poporul iudeu și l-a constrîns să creadă în învierea Domnului, pentru ca oamenii să treacă de la Sabatul legii la prima zi a săptămîinii”.

Iată cum se exprima la rîndul său Victorin, episcop de Petovia, Petton de astăzi situat în Panonia superioară, spre sfîrșitul sec. III: „În ziua șaptea am obișnuit să continuăm postul început vineri pentru ca să putem participa cu fapte de milă la pîinea și vinul împărțășeniei. Am obișnuit ca postul de vineri să fie prelungit pentru Sîmbătă pentru a nu apărea că sărbătorim

Sabatul împreună cu iudeii”. Nici nu se poate spune mai clar că ei aveau tendința de a abandona practicile iudaice, de a arăta clar că creștinismul era legea cea nouă și nu numai iudaism puțin modificat și lărgit.

O tendință asemănătoare se manifestă într-o scrisoare anonimă adresată unui anume Dioget. În ea se face afirmația următoare: „În ce privește frica lor (a evreilor) de anumite alimente, superstiția lor cu privire la Sabat, tăierea împrejur pe care ei o practică, posturile și lunile noi pe care le respectă, toate sînt perimate și neînsemnate”.

Se presupune că edictele anti-iudaice ale unor împărați, Hadrian de exemplu, au contribuit la despărțirea creștinilor de practicile iudaice. De la Justin Martirul, în jurul anului 150 avem prima mărturie sigură în favoarea sărbătoririi primei zile a săptămîinii căreia îi dă numele de ziua Soarelui: „Ziua care se numește ziua soarelui toți din sate și de pe cîmp, se adună în același loc. Ne-adunăm în tot cursul zilei soarelui, deoarece ea este prima zi în care Dumnezeu, scoțînd materia din întuneric, creie lumea și tot în această zi Isus Hristos Mîntuitorul nostru a înviat din morți”. Justin cunoștea creștinii care păzesc ziua a șaptea a săptămîinii; fără să-i condamne, el îi dezaprobă.

Tertulian, în jurul anului 200, respinge acuzația ce i se aduce că adoră soarele: „Noi consacram bucuriei ziua soarelui pentru un cu totul alt motiv decît pentru cultul soarelui”. (Apologetica). „Alții își închipuie că cultul soarelui este dumnezeul nostru fie din motivul că noi ne îndreptăm spre răsărit pentru a ne ruga, fie pentru faptul că ziua soarelui este pentru noi o zi de bucurie și de sărbătoare. Dar nu vedem noi oare majoritatea dintre voi îndreptați spre soarele răsare, adorînd cerul și aruncînd sărutări în semn de închinare? Nu sînteți voi aceia care ați dat uneia din zilele săptămîinii numele soarelui? În această zi voi vă odihniți sau petreceți, lucruri care vă fac să vă îndepărtați de spiritul cultului nostru pentru a vă apropia de religii străine... De care drept vă folosiți pentru adorarea soarelui și pentru alegerea acestei zile consacratei lui? Voi vă asemănați și asupra acestui punct”.

Se vede că în epoca lui Tertulian religiile orientale tindeau să înlocuiască vechile culte grece și romane, soarele devenind obiect al unui cult practicat în ziua întîia a săptămîinii.

Duminica în care domnea soarele, era sfințită în mod deosebit. Secanților din vechea Persie, ca și creștinii, sfințeau duminica și sărbătoreau nașterea soarelui la 25 decembrie. Secanții zeului persan ca și creștinii, se purificau printr-un botez, primeau printr-o confirmare puterea de a combate spiritele răului și participau la o comuniune a mîntuirii sufletului și a corpului.

Ca și ei, sfințeau duminica și sărbătoreau nașterea soarelui la 25 decembrie, ziua în care era sărbătorit Crăciunul de prin sec. IV.

Și unii și alții, păzesc duminica, ziua soarelui ziua de 25 dec. (Natale Solis Invictis), era o zi de sărbătoare pentru mithraști; ea devine la fel și pentru creștini.

Politeismul se răzbină într-un sens pe religia victorioasă, transmitîndu-i o parte din ceea ce fusese el. Creștinismul a luat fără îndoială ceva și de la iudaism, însă nu se știe dacă nu cumva este îndatorat și altora în ceea ce privește cultul și practicile. În ceea ce privește sărbătorile creștine ele s-au fixat în mod natural pe zilele deja alese pentru sărbătorile altor sisteme religioase, așa ca creștinii să nu se deosebească prea mult de păgîni, pe de o parte, și ca oamenii să vadă mai puțin deosebirea între cele două religii care sărbătoreau aceleași zile.

Biserica sfinți duminica, pe de o parte pentru că aceasta era ziua învierii, dar și pentru că era sărbătoreala săptămînală a soarelui. Politica creștină a urmărit să adopte sărbători legate de tradiția populară pentru a le da o nouă însemnătate. Duminica, ziua soarelui, era și ziua lui Mithra... fiind numit Dominus adică Domnul, duminica a trebuit să fie unită cu ziua Domnului cu mult înainte de perioada creștină. Duminica dedicată soarelui era sfințită de multă vreme de către numeroase alte religii. Ea era îndeosebi ziua sfințită de adoratorii lui Mithra, care o indicau fără îndoială și sub numele de ziua Domnului. Faptul că Isus a înviat într-o duminică nu pare să fi fost un motiv temeinic pentru care creștinii să respecte în mod deosebit această zi. Ei ar fi putut avea aceleași motive să aleagă și vinerea ca aniversare a morții Mîntuitorului. Se pare că au fost influențați — în acest domeniu ca și în altele — de diverse obiceiuri religioase, iar duminica a fost adoptată deoarece adoratorii lui Mithra și ale altor divinități solare considerau că această zi era sfințită, și că era imposibil să fie suprimat acest obicei vechi.

Întrebunțarea care a fost dată încă de la început primei zile a săptămîinii ca zi de adunare creștină și ca zi a lui Hristos, nu rezultă numai din faptul că primii adepți ai Evangheliei au fost conduși să rezerve pentru adunările lor prima zi după Sabat, ci și de faptul că ziua soarelui devine în mod natural ziua Mîntuitorului la creștinii veniți dintre păgîni.

Prin opoziție cu iudaismul a fost introdusă sărbătoreala duminicii foarte devreme în locul Sabatului. Sabatul a fost păzit în continuare în biserica creștină din primele veacuri, iar gnosticul Marcian din concepția sa față de Dumnezeu și de legea iudeilor, a introdus postul în ziua Sabatului.

Cînd păgînii au intrat în biserică, ziua Domnului adică duminica de astăzi a fost introdusă în locul Sa-

batului. Această înlocuire care se pare că a fost dictată de considerentele separării de legea mozaică a fost probabil împlinită sub influența lui Marcian; în această ipoteză ea ar fi fost cu puțin înaintea lui Justin care o cunoștea.

Gnosticii păzeau duminica în fiecare săptămână, nu atât datorită învierii lui Hristos, care nu se potrivea cu doctrina lor, ci pentru că această zi era consacrată soarelui care era în realitate Hristosul lor.

Nu trebuie să se uite că părinții bisericii care au respins gnosticismul, au căzut totuși sub influența lui fără voia lor. Acest lucru este adevărat în ceea ce privește pe Ignatius din Antiohia, Irineu, Clement din Alexandria și cu atât mai mult în ceea ce privește pe Origen.

În nici un caz nu putem atribui comunităților de creștini iudei instituirea duminicii; ea a venit prin creștinii păgini. N-a fost ales Sabatul pe care-l serbau creștinii iudei ca să nu fie confundați creștinii cu iudeii ceea ce se putea întâmpla.

Adăugați la aceasta dorința conducătorilor bisericii creștine de a câștiga celelalte neamuri idolatre; ele adora soarele, iar duminica era ziua lor cea mai sfântă. Pentru a ajunge la acești oameni se părea natural și chiar necesar să se facă din duminică o zi de odihnă a bisericii. În acel moment trebuia ori ca biserica să adopte ziua neamurilor, ori neamurile să-și schimbe ziua. Ca să se schimbe ziua neamurilor, aceasta ar fi constituit pentru ele o lezare și o piatră de poticnire. Era deci mai ușor pentru biserică să se apropie de ei păzind ziua lor. Instituția duminicii s-a născut ca urmare a contactului creștinismului transplantat în afara Palestinei cu vechea mitologie ariano-semantică care invadase imperiul roman, și care în lumea creștină a sfârșit prin înlocuirea Sabatului iudaic. La drept vorbind nu este vorba de o simplă înlocuire a unei zile cu alta, deoarece Sabatul și duminica nu răspund aceluiaș scop, n-au aceeași destinație nu se justifică prin aceleași mobiluri, prin aceleași rațiuni de a fi. „Dacă există un punct asupra căruia majoritatea istoricilor creștinismului sînt de acord, aceasta este legătura strînsă între duminica creștină și concepțiile astrologice ale mitologiei mazdeismului”. (S. Jankelevitch „Sabatul”).

Ceea ce trebuie să se rețină este motivul pentru care ziua întâia a săptămînii a fost luată drept ziua Domnului, sărbătoarea lui Hristos cel învingător. Legătura dintre noile comunități trebuia să o constituie masa frățască, cum se practica la Ierusalim; însă nu se putea visa la organizarea vieții în comun a credincioșilor și cu atât mai puțin se putea visa oferirea acestei mese zilnic; pe de altă parte era nevoie să fie foarte frecventă pentru a corespunde scopului. Cadrul săptămînii, recomandat de obiceiul iudaic și o practică care tindea să se generalizeze sub influența cultelor orientale, a trebuit să fie adoptată

fără să fi avut nevoie să se gîndească la aceasta. Și ziua indicată pentru adunarea creștină, pentru reuniunea sub patronajul lui Hristos glorificat, pentru odihna ținută în onoarea Sa, de maniera preludiu-lui la banchetul împărăției cerești și la festivalul celor aleși, era prima zi a săptămînii, nu numai pentru că venea după Sabatul iudaic și că ar fi fost intenția să fie apropiat într-un oarecare mod de acesta, ci pur și simplu pentru că era prima, pentru că era pentru neamuri ziua lor principală, ziua soarelui, și ca o analogie a fost prevăzută la început, în mod spontan admisă și consimțită, între Hristos înviat, Hristos în slava Sa, și soarele, zeii solari de care era plin orientul.

Prima zi a fiecărei săptămîni, duminica, era de multă vreme dedicată soarelui; acest lucru este afirmat din partea a nenumărați autori. Soarele era un zeu, Domnul prin excelență, așa că duminica a ajuns să fie denumită ziua Domnului, așa cum s-a întîmplat mai tîrziu în creștinism.

În ceea ce privește săptămîna planctară a păgînilor, pe care primii creștini au găsit-o la Roma, ziua ei cea mai importantă care a fost de la început aceea a lui Saturn, devine în primul secol, sub influența mithraismului, — mitra fiind socotit zeul soare — ziua soarelui și ea corespunde cu ziua întâia.

Acest mithraism a fost atât de unanim acceptat încît a fost în situația să impună lumii creștine propria sa zi a soarelui în locul Sabatului, iar 25 decembrie, ziua nașterii soarelui, ca zi de aniversare a nașterii lui Isus.

Zeul soare al ultimilor Cezari păgini — sol invictus — cedă locul în calendar, Mîntuitorului creștinilor, succesorul său recunoscut. Ziua soarelui, Solis dies a săptămînii astrologice, devine duminica creștină, sărbătoarea săptămînală a învierii. Iar aniversarea nașterii soarelui — Natalis solis invicti — din dimineața zilei de 25 decembrie, a fost adoptată ca ziua de naștere a Mîntuitorului Natalis Domini, sau Crăciunul.

Influența exercitată de mithraism asupra instituirii duminicii a fost semnalată de numeroși observatori. Trecerea zilei soarelui păgîn în duminica creștină a fost explicată de Maxim de Turin, mort spre anul 470 „Duminica este pentru noi o zi comemorabilă deoarece este aceea în care Mîntuitorul ca și soarele care răsare, risipind infernul, a strălucit de lumina învierii. Și pentru acest motiv oamenii veacului acesta o numesc ziua soarelui, pentru că Soarele dreptății a luminat la răsăritul lui”. (Omiliile LXI, asupra Pentateucului).

Rolul jucat de biserică în înlocuirea Sabatului cu duminica este indiscutabil. Este destul să ne amintim numele lui d'Anicet, al lui Victor, al lui Silvestru. Papa Leon cel Mare (440—461) a celebrat duminica în aceiași termeni ditirambici: „Tot ce este mai slăvit în planul divin este concentrat în ziua învierii. În

această zi a început creațiunea; în această zi a fost învinsă moartea și a renăscut viața. Această zi, depozitara tuturor bunurilor harului este aceea în care noi trebuie să înălțăm tainele binecuvîntărilor sacerdotale”.

Hotărînd ca Sabatul să fie o zi de post, în contrast cu duminica, zi de bucurie, a făcut din Sabat o zi nepopulară. Vechiul obicei sabatic luptă încă puțin timp. Se găsec urme ale persistenței lui în unele rituri monastice amintite de Cassian în a sa Prageratio Silviae. În cele din urmă duminica este în mod universal acceptată ca marea zi de sărbătoare a săptămînii. Simbata sfîrșește prin a fi considerată o zi de tristețe și de doliu.

Iată cum Sedulius, poet creștin din sec. V opune bucuria duminicii tristeții sabatului: „Deja, după Sabatul cel trist a început ziua fericită care-și trage grandioarea soarelui de la Domnul suveran și care prima, a meritat să vadă nașterea lumii și învierea lui Hristos”.

Postul din Sabat, practicat în biserică latină a fost unul dintre subiectele de controversă care au condus la schisma grecească.

Rolul conciliilor n-a fost neglijabil. Acela al sinodului din Niceea (325) a fost deja menționat în legătură cu controversa pascală.

Este locul aici să amintim sinodul din Elvira, Spania, din anul 305. Nu era decît începutul sec. IV cînd sinodul de la Elvira făcea din serbarea duminicii și din stăruința sfințelor oficii o regulă strictă astfel încît împărății creștini trebuiau să o transforme într-o lege de stat.

Sinodul din Sardica (344) reamintea canonul 21 al conciliului de la Elvira: „Amintiți-vă că părinții noștri au hotărît excomunicarea laicului care timp de trei duminici lipsește de la serviciul divin din orașul lui de reședință”.

Canonul al 29-lea al sinodului din Laodiceea (la o dată care se situează între anii 343 și 381) spune următoarele: „Creștinii nu trebuie să iudaizeze și să stea leneși în ziua Sabatului, ei trebuie să lucreze în această zi; ei să onoreze ziua Domnului și să se abțină pe cît este posibil, în calitatea lor de creștini de a lucra în această zi. Dacă ei continuă a iudaiza, să fie anatema în numele lui Hristos”. Deși sinodul din Laodiceea interzice creștinilor odihna de Sîmbătă, el presupune totuși în canonul al 16-lea că se efectua un cult în această zi, și el poruncește să se citească fragmente din Evangheliile pe lingă celelalte Scripturi.

Iată canonul al 13-lea al Sinodului din Frione în nordul Italiei ținut în anul 790: „Poruncim tuturor creștinilor să păzească cu sfințenie ziua Domnului începînd de sîmbătă seara de la ora cînd sună

Continuare în pag. 17

CAPITOLUL 4,12—16 : „Căci Cuvîntul lui Dumnezeu este viu și lucrător, mai tăietor decît orice sabie cu două tăișuri : pătrunde pînă acolo că desparte sufletul și duhul, încheieturile și măduva, judecă simțirile și gîndurile inimii“.

Nici o făptură nu este ascunsă de El, ci totul este gol și descoperit înaintea ochilor Aceluia, cu Care avem a face.

Astfel, fiindcă avem un Mare Preot însemnat, care a străbătut cerurile — pe Isus, Fiul lui Dumnezeu — să rămînem tari în mărturisirea noastră.

Căci n-avem un Mare Preot, care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre ; ci Unul care în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, dar fără păcat.

Să ne apropiem dar cu deplină încredere de scaunul harului, ca să căpătăm îndurare și să găsim har, pentru ca să fim ajutați la vreme de nevoie“.

VERSETUL 12 „CUVÎNTUL LUI DUMNEZEU“. Cînd se spune că Cuvîntul lui Dumnezeu este „viu și lucrător“ sau

plin de putere, cum redau alte traduceri această expresie, referirea este în mod special făcută la scrierile Vechiului Testament, întrucît Noul Testament nu fusese încă scris și încorporat Canonului Sf. Scripturi. Prin expresia „Cuvîntul lui Dumnezeu“, se subliniază ceea ce s-a spus în primul capitol al epistolei și anume că Dumnezeu a fost Acela care a vorbit prin proorocii din vechime.

Comentatorul Delitzsch redă astfel versetele 12 și 13 ale cap. 4 : „Căci Cuvîntul lui Dumnezeu este plin de viață și plin de energie, și mai tăietor decît orice sabie cu două tăișuri, pătrunzînd chiar pînă acolo că desparte sufletul și spiritul, ca și încheieturile și măduva, trecînd cu judecata asupra gîndurilor și intențiilor inimii. Nici o ființă creată nu se poate ascunde ; ci toate lucrurile sînt descoperite, expuse ochilor Lui, cu care noi avem de-a face“.

Sînt însă unii care consideră că expresia „Cuvîntul lui Dumnezeu“ aici însemnează Domnul

EPISTOLA

Hristos personificat. Totuși, se pare mai natural a te referi la el ca la Cuvîntul vorbit și scris al lui Dumnezeu, și în mod deosebit la Cuvîntul lui Dumnezeu scris.

Cuvîntul lui Dumnezeu nu este o înregistrare moartă a trecutului, ci o forță vie, așa cum ne arată și expresia „viu“. Dumnezeu este „Dumnezeul cel viu“, iar Cuvîntul Său este un Cuvînt viu. (Ev. 3, 12). Deși aceasta este adevărat despre Cuvîntul lui Dumnezeu în general, aici se face referire specifică la ceea ce tocmai s-a spus despre odihna lui Dumnezeu și avertizările adresate celor care sînt în primejdia „de a veni prea tîrziu“ (Evr. 4,1). Comentatorul A.T. Robertson în lucrarea sa „Word Pictures“, spune că expresia face referire la ceea ce s-a citat „despre făgăduința odihnei și a odihnei lui Dumnezeu, fapt adevărat despre oricare cuvînt real al lui Dumnezeu“. Comentatorul Lange spune referitor la problema în discuție : „Reiese clar din context, că pasajul este destinat să justifice și să întărească avertizările precedente (vers. 11) terminînd în mod emfatic și intenționat cu sugestivul — APEITHEIAS (necredința sau neascultarea)“. Vincent, în „Word Studies“ are aceeași opinie, privind problema, în următorii termeni : „Solia lui Dumnezeu care făgăduiește odihnă și invită a o căuta, nu este moartă, un precept formal, ci este o energie vie“. Comentatorul Delitzsch este foarte clar. Citînd versetul 12 și 13 el spune : „Noi putem lua de bun și de netăgăduit faptul că legătura logică a acestor două versete, cu textele ce le preced, ca și cu cele ce urmează, tre-

CĂTRE EVREI

buie să fie găsită în faptul că ele exprimă energia cea vie și inexorabilă a aceluși cuvânt, care, după cum a adus moarte asupra contemporanilor lui Moise, datorită neascultării lor, tot astfel acum impune bisericii Domnului Isus datoria unei zeloase activități de căutare a mântuirii făgăduite*.

Cînd autorul spune deci că Cuvîntul lui Dumnezeu este viu și lucrător, sau plin de energie, noi înțelegem aceasta ca fiind adevărat pentru întreg Cuvîntul lui Dumnezeu, dar că este citat aici cu scopul de a întări ceea ce a fost spus despre odihna lui Dumnezeu și pedeapsa ce a venit asupra aceluia care au fost neascultători.

Este de așteptat ca să se ridice obiecțiuni; dar fiecare personal va trebui să-și asume responsabilitatea în fața propriei lui veșnicii. Aici este în analiză chiar Cuvîntul lui Dumnezeu și poruncile Sale, despre care apostolul spune că este viu și lucrător. Dumnezeu era și este conștient de faptul că unii dintre cei credincioși care vor citi, vor veni în legătură cu aceste avertizări, vor trata ușor cele zece Porunci considerîndu-le ca fiind o literă moartă a legii. Pentru unii ca aceștia, ca și de altfel pentru toți, El face afirmația că porunca a patra a Decalogului este încă vie și lucrătoare.

Aceasta este de asemenea importanța expresiei „căci“ din versetul 12. Să fim atenți și să înțelegem bine, spune el, și să nu călcăm pe urmele poporului Exodului, care a fost neascultător, aceasta pentru că Cuvîntul lui Dumnezeu este încă viu și puternic, iar porunca nu este perimată. Ei au avut o experiență tristă, din cauza

neascultării lor. Cuvîntul lui Dumnezeu, nu este mai puțin „lucrător, viu, puternic“ astăzi, de cum a fost atunci.

Făcînd această aplicație expresiilor de care ne ocupăm, noi nu dorim să forțăm un punct de vedere în scopul de a susține poziția noastră în legătură cu Sabatul și deci cu Legea lui Dumnezeu. Din citatele prezentate se poate vedea că nu sîntem singuri în ceea ce privește această interpretare. De fapt, ca pe baza acestor versete să fundamentezi o teorie generală, fără să faci vreo aplicare la subiectul în discuție, mi se pare cu totul fără de nici un temei. Autorul a adus ilustrații din experiența lui Izrael spre a arăta cum de au dat ei greș în a intra în odihna lui Dumnezeu; cum au fost neascultători și au întristat astfel pe Dumnezeu. El a legat odihna lui Dumnezeu de Ziua a Șaptea, un punct de vedere cu totul potrivit, așa cum a fost și nesocotirea Sabatului, fapt ce a constituit unul din motivele ce au dus la lepădarea lui Izrael de către Dumnezeu, după cum este raportată în cartea prorocului Ezechiel. El a insistat pe lîngă poporul său, ca să nu urmeze exemplul poporului din pustie, ci să intre în odihna lui Dumnezeu, în timp ce se mai zice încă astăzi, reamintindu-le că rămîne încă, o zi de Sabat pentru poporul lui Dumnezeu, sau cum sună o altă traducere — și mi se pare că este mai plastică: „Rămîne dar o păzire a Sabatului“ pentru poporul lui Dumnezeu. Și acum, nimeni să nu gîndească că sfaturile și avertizările n-au nici o aplicare prezentă, că Sabatul zilei a Șaptea este o literă moartă, căci el ne amintește de

faptul că Cuvîntul este viu și lucrător, că este tăietor ca și o sabie cu două tăișuri, și nicidecum o cerință ceremonială, ineficientă.

„Lucrător“ sau puternic, plin de putere spre a lucra. Expresia greacă este ENERGES, de unde derivă și cuvîntul energie. Cuvîntul lui Dumnezeu este viu, plin de viață, după cum și Dumnezeu este un Dumnezeu al vieții, El izvorul și originea vieții. Cuvîntul lui Dumnezeu este de asemenea activ, puternic, lucrător, energetic. Aceste cuvinte aproape că personifică Cuvîntul, și-l dotează cu caracteristici pe care de obicei noi le asociem personalității, ființelor omenești. Ele ne amintesc de cei doi martori din Apocalips 11 care aveau puterea de a închide cerul sau care puteau preschimba apa în sînge, etc. (Apoc. 11, 13—16).

Cuvîntul nu numai că este viu și plin de energie, lucrător, ci este de asemenea și ascuțit; mai ascuțit decît o sabie cu două tăișuri. Cuvîntul va pătrunde în taințele sau cetățuile ascunse ale ființei noastre, ale sufletului și duhului nostru, făcînd să se arate în toată nădădărea realității, gîndurile și intențiile inimii.

După cum un chirurg cunoaște țesăturile omului și hotărăște ce anume urmează a fi extirpat, tot astfel Cuvîntul lui Dumnezeu judecă gîndurile și motivele inimii cu o precizie ce nu admite „greșeala“.

Discerne sau judecă. În original, ne spun comentatorii, este un adjectiv verbal ce emite ideea de discriminare, de judecare. Aceasta este lucrarea pe care Cuvîntul lui Dumnezeu o face cu motivele sau gîndurile celor ce cred. El nu numai că

acționează ca judecător al acțiunilor noastre, dar scoate la lumină, descoperă pasiunile adânci ale inimii, motivele pe care mulți se străduiesc să le ascundă. De fapt când apostolul afirmă că „Cuvîntul lui Dumnezeu“ este viu, el subliniază faptul că a fost necesară o ființă vie și activă, lucrătoare pentru a creia în cel ce crede o inimă nouă și a aduce la ființă un nou spirit în cel născut din nou (Ps. 51,10). Cuvîntul Dumnezeu este viu și împarte la rîndu-i viața. Așa a fost și la început în lucrarea creațiunii (Ps. 33,6.9) și așa stau lucrurile și în lucrarea de recreere a imaginii lui Dumnezeu în sufletul celui credincios. Domnul Hristos, Cuvîntul întrupat, are de asemenea viață în Sine (Ioan 1,4,12 ; 5,26). Creștinul fiind „născut din nou“... prin Cuvîntul lui Dumnezeu“ care este viu și rămîne în veac“ (1 Petru 1,29).

VERSETUL 13. Ce fusese profetizat despre Cuvînt, este acum atribuit lui Dumnezeu. Tabloul este izbitor și puternic în același timp. Nimic nu este ascuns de ochiul lui Dumnezeu. Pentru El totul este asemenea unei cărți deschise. Sufletul stă gol în prezența Lui, așa cum este în intimitatea sa.

Această prezentare a lui Dumnezeu este teribilă, sau confortantă, în raport de legătura pe care cel în cauză o are cu Judecătorul tuturor. Cei ipocriți, mândri, cei minjiți în cugetul și viața lor, ca și cei ce și-au clădit o neprihănire pe merite personale, nu vor putea vedea cu liniște și bucurie pe Bunul Dumnezeu. Dar credinciosul ce se încrede în Dumnezeu, este onest, și sufletul umil se bucură că Dumnezeu cunoaște și înțelege tot păsul său. Nimeni nu poate înșela pe Dumnezeu. El cîntărește acțiunile și motivele în balanța Sanctuarului și toate deciziile Lui sînt juste.

VERSETUL 14. „Un Mare Preot... care a străbătut cerurile“. Domnul Isus este prezentat ca fiind „la dreapta Măririi în locurile prea înalte“ (Evr. 1,3). Aici El este numit „Isus Fiul lui Dumnezeu“, o combi-

nație a umanului cu divinul, cuplate cu titlul de „Fiu“. Acest text este folosit de unii ca o dovadă a artibuirii lui Hristos, a tuturor atributelor pe care El le avea ca Dumnezeu, astfel că în natura Sa umană, El exercită acum toate prerogativele rezervate Treimii divine.

„Să rămînem tari“, a păstra cu tenacitate mărturisirea, credința și doctrina.

VERSETUL 15 „Mare Preot“. Versetul precedent menționează de asemenea pe Domnul Isus ca fiind Mare Preot. Slava și măreția sau majestatea Domnului Hristos este subiectul tratat în toată epistola. El este mai mare decît îngerii, mai mare decît Moise, decît Iosua. Acum El este nu numai ca un apostol și mare preot (cap. 3,1), ci așa cum redau unele traduceri, Marele nostru mare Preot. Este El oare mai mare decît Aron, care în adevăr a fost mare Preot? Acest lucru îl pune acum în discuție autorul epistolei către Evrei : între timp, el ne asigură că deși Domnul Isus este mare, El este totuși sensibil față de simțămintele și infirmitățile noastre ; căci El a fost ispitit în toate ca și noi, dar fără de păcat.

Prea adesea unii pierd simțămintele cele bune pe care le aveau înainte de a ajunge în unele poziții mai deosebite.

Așa a fost cazul și cu mai marele paharnicilor (Gen. 40). Cînd a fost repus în slujba sa înaintea faraonului, a uitat complet de tovarășul său de suferință, deși Iosif s-a purtat bine și prietenește cu el. Acesta fiind un simțămînt omenesc, obișnuit, sîntem asigurați că Domnul Isus nu este ca noi ; El n-a pierdut legătura cu noi, deși se află în prezent la dreapta mării lui Dumnezeu în ceruri.

„Care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre“. Aceasta nu înseamnă numai că Domnul Isus se poartă cu bunătate față de noi, avînd milă de copiii Săi, dar El suferă împreună cu noi și este una cu noi în toate lucrurile.

Domnul Hristos suferă cu noi atunci cînd sîntem în sufe-

rință și El face chiar mai mult. Multe din dificultățile sau problemele noastre sînt un rezultat al slăbiciunilor noastre, și nu o rebeliune deschisă, încă păfinată, ci o lamentabilă slăbiciune care adesea ne face să cădem, în loc de a ne da putere să rezistăm, de unde o întreagă gamă de dificultăți. Domnul Hristos ne înțelege chiar și în această situație. El nu ne va scuza, căci nu se poate găsi scuză pentru păcat, dar putem fi siguri că El simte cu noi și ne înțelege ; căci El a fost ispitit în toate ca și noi, sau aceasta poate fi redată cu : „Asemenea nouă“.

A fost oare vreodată Isus slab? Din punct de vedere fizic, putem răspunde afirmativ. Mergi cu El în pustie și acolo îl vei găsi luptîndu-Se pe viață și pe moarte cu cel rău, în timp ce era slăbit după patruzeci de zile de post, cînd corpul Său, puterile Sale fizice slăbeau în mod treptat, pe măsură ce ispitele creșteau în intensitate.

O persoană în puterea bărbăției, poate rezista mult mai mult, decît un corp slăbit după un post îndelungat. Domnul Isus era slăbit din punct de vedere fizic, pînă la epuizare, dar cu toate acestea, nici pentru un singur moment nu S-a supus ispitei. El n-a fost niciodată slab, sau slăbit din punct de vedere moral.

Slăbiciunea poate fi uneori inocentă, deși adesea ea este cauzată de păcat. Dar să știe toți că oricare ar fi condițiile, sau cauzele căderii, Domnul Hristos ne înțelege. El a fost ispitit, așa cum sîntem și noi ispițiți și El deține remediul împotriva căderii în păcat.

Viața, adevărata viață de creștin nu este măsurată printr-o atitudine față de principii. Căci „cine este credincios în cele mai mici lucruri, este credincios și în cele mai mari“ (Luca 16,10). Nu este necesar pentru cineva ca să fie ispitit exact în modul în care a fost ispitit altcineva, pentru a-l înțelege și a simpatiza cu el. Dar el trebuie să facă față ispitei

continuare în pag. 22

MANIFESTÎND IUBIREA CREȘTINĂ

Iubirea creștină e iubirea ce-rească, iubirea Sfintei Treimi și a tuturor făpturilor inteligente neatînse de păcat, împărtășită de toți înainte de apariția răului și care va însufla orice făptură după nimerirea lui.

Dacă Adam n-ar fi ales calea neascultării, păstrându-și „chipul și asemănarea lui Dumnezeu“, mintea, sufletul și corpul său ar fi rămas „întregi și fără prihană“ (1 Tes. 5,23) și s-ar fi dezvoltat la nesfârșit în capacitatea de exprimare și trăire a iubirii divine.

Dar omul s-a „vîndut rob păcatului“ și „inima lui fără pricepere s-a întunecat“ (Rom. 1,21). Și-a creat dumnezei după chipul său înzestrându-i cu pasiunile și defectele sale. Astfel procesul cunoașterii Dumnezeului adevărat a fost mult stingherit. Creatorului I s-au artibuit însușiri „străine firii Lui“, potrivite cu firea păcătoșului. Imaginea noastră despre caracterul lui Dumnezeu a suferit serioase schimbări îndepărtîndu-se tot mai mult de realitate.

Ca urmare, gîndurile și căile celui păcătos au ajuns să se deosebească radical de gîndurile și căile Celui ce l-a plămădit după asemnarea Lui. (Isa. 55,8).

De aceea nu trebuie să ne surprindă faptul că deși ne folosim de cuvinte obișnuite - din lipsa altora mai potrivite - pentru a descrie caracterul dumnezeirii sau al creștinului veritabil, înțelesul acestora este mult diferit de cel obișnuit. Întrucît trăirile creștine se deosebesc de cele obișnuite prin profunzimea și motivarea lor, și cuvintele prin care le denumim au în acest caz un sens deosebit. După cum ne folosim

de cuvîntul „inteligentă“ pentru a denumi atît capacitatea mașinilor electronice de a opera logic cît și a minții omenești, la fel ne folosim de cuvîntul iubire atît pentru cea omenească cît și pentru cea divină, creștină. Dar iubirea Lui este altceva decît iubirea noastră. Această distincție o face și Mîntuitorul cînd spune: „Să vă iubiți unii pe alții cum v-am iubit Eu“ Ioan 13,34. Iubirea, răbdarea, blîndețea, bunătațea, rîvna, curajul, umilința, bucuria, etc. au în creștinism un conținut mult mai profund.

În timp ce pentru oameni, caracterizarea semenilor se face de obicei după aparență sau în funcție de interese personale sau de grup, în creștinismul autentic „motivul dă faptelor adevărate lor față, pecetluindu-le cu uriciunea sau cu o mare valoare morală“. Pentru cel neconvertit, credința și formalismul sau fanatismul, dreptatea sau răzbunarea, zelul sau brutalitatea, demnitatea sau îngîmfarea, loialitatea sau compromisul, sînt noțiuni aproape identice. Ochiul omenesc confundă cu ușurință, chiar cînd e vorba de sine, economia cu zgîrcenia, facerea de bine cu risipa, statornicia cu încăpătînarea, eroismul cu bravura, bunăstarea cu lașitatea, răbdarea cu lipsa de curaj, cinstea cu expresia rafinată a mîndriei. Dar Cel ce „judecă simțirile și gîndurile inimii“, care știe nu numai ceea ce face ci și de ce se face, ce se urmărește, privește de multe ori cu dezgust la faptele cele mai alese în ochii oamenilor. El nu prețuiește și nu va răsplăti decît faptele care izvorăsc dintr-o iubire dezinteresată. Așa e iubirea lui Dumnezeu.

Din vremuri de noi neștiute, Ființa Supremă Și-a folosit atotputernicia și știința necuprînsă, pentru a-Și fericî făpturile. Le-a înzestrat cu înțelepciune și simțire și le-a oferit un cadru natural în care să se dezvolte continuu. Nimic din ceea ce era spre binele lor nu le-a reținut. Ce frumos a gătit El natura ! Și astăzi cînd poartă urmele blestemului, ea este minunată ! Cît de impresionan-

te sînt dealul și valea acoperite de vegetație ! Fiecare plantă e o minunăție ! O înțelepciune nepătrunsă o guvernează. O floare ce se scaldă în soare ne emoționează. Bacteria și elefantul, atomul și steaua se conduc după legi pe care mintea ființei iscoditoare încearcă să le descifreze. Această ființă n-a fost lăsată să bijbiie pentru a-și afla legile fericirii ei. Aceste legi i-au fost comunicate. Ele se rezumă astfel : „Să iubești“.

Să amintim cîteva din însușirile iubirii dumnezeiești care ni se cer ca creștini. Inspirația spune : „Iubirea care se manifestă numai față de unii, nu este iubire ci egoism“. Dragostea adevărată este ca lumina : cuprinde tot ce nu se ascunde de ea, se răspîndește fără deosebire „și peste cei buni, și peste cei răi“.

Caracterul său universal decurge din faptul că ea „nu caută folosul său“, nu se manifestă din interes, din calcul sau din pasiune egoistă. Iubirea nu poate urî, după cum soarele nu poate întuneca. Porunca : „Iubiți pe vrăjmașii voștri“ nu poate surprinde pe cei ce cunosc pe Dumnezeu căci ea decurge din caracterul Său.

Desigur că forma de manifestare a iubirii divine e în funcție de împrejurări dar ea nu-și schimbă esența. Dumnezeu iubește chiar cînd muștră și pedepsește (Apoc. 3,19). Deși Isus a demascat cu asprime pe fățarnici, o făcea printre lacrimi și suspinuri. Greu de înțeles pentru noi, dar și atunci cînd Domnul e nevoit să pedepsească pe cineva, o face din iubire. Cînd Biblia vorbește de răzbunarea lui Dumnezeu, trebuie să înțelegem că e vorba de forma de manifestare a iubirii Lui față de niște fapte impietrite și devenite periculoase pentru fericirea celorlalți. Potopul lui Noe, focul care a distrus Sodoma, înjunghierea preoților lui Baal, distrugerea popoarelor canaanite, nimicirea oastei asiriene etc. etc., sînt acte dureroase ale iubirii dezinteresate, cea mai bună alternativă chiar și pentru cei în cauză. Dumnezeu nu găsește

plăcere în a pedepsi. Dar singura iubire, vrednică de acest nume, este aceea care subordonează plăcerea, dorințele și interesele proprii triumfului binelui, adevărului, dreptății și fericirii.

O asemenea iubire „nu va pieri niciodată“, căci ea este forța de atracție între oameni, factorul care asigură stabilitatea și echilibrul general. Dumnezeu nu pedepsește decât pe cei ce se încapăținează în a încerca să distrugă fericirea altora.

Întrucît după căderea în păcat Dumnezeu a fost nevoit să-și manifeste iubirea și prin pedepse, s-a oferit prilejul de a răstălmăci motivele acțiunilor divine, prilej de care s-a folosit din plin „tatăl minciunii“ și agenții săi. Dumnezeu a ajuns să fie privit de mulți ca un dictator aspru, nemilos, egoist și răzbunător.

Dar Isus venind în lume, prin învățăturile și mai ales prin exemplul Său, a smuls vâlul care întuneca imaginea Divinității, descoperind pe Tatăl în propria Sa viață. Luînd natura noastră slabă, expusă păcatului, ispitit fără încetare și prin toate metodele. El a biruit în puterea Tatălui Său. Toate încercările de a-L caracteriza ca înșelător le-a dezmințit prin exemplul Său tăcut. În viața Lui nu și-a găsit loc lăcomia, îngîmfarea și goana după plăceri. Niciodată nu vîna laude și nu alerga după prietenia celor puternici. În străduința Lui de a fericii pe alții, Se uita pe Sine. Nu disprețuia pe cel mai umil om și nu ocolea pe cei mai cu vază. Numai cei ce-L respingeau nu profitau de bunătatea Lui. „Umbla din loc în loc și făcea bine și vindeca“. El stimula energii adormite și punea în evidență lucruri de mult uitate. El n-a trăit ca oamenii, ci a trăit ca Dumnezeu.

Golgota este argumentul suprem al iubirii care se jertfește. Oamenii, obiectul iubirii Lui, nu-L înțelegeau. Il disprețuiau, îl batjocoreau, îl acuzau pe nedrept, îl urau, îl chinuiau. Pe lingă toate acestea, El suferea plata păcatului, dizgrația lui Dumnezeu care L-a în-

tristat mai mult decît moartea. El totuși nu cedează, nu părăsește terenul de luptă, nu abandonează hotărîrea de a se sacrifica. Cel ce ura păcatul acceptă să fie socotit un păcătos, pentru ca cei păcătoși să poată urî păcatul. Poți să nu-L admiri? Poți să nu-l adori? Veacurile nesfîrșite ale veșniciei vor fi un prilej pentru mintuiți de a aprofunda fără încetare dimensiunile iubirii „care întrece orice cunoștință“, esența Dumnezeirii. Ca și Dumnezeu, iubirea aceasta nu poate fi explicată pentru că nu are motiv. Ea este propria ei justificare.

Firea nu dispune de resorturi pentru a-l ridica pe credincios la o iubire dezinteresată. Chiar cînd iubește, omul se iubește indirect pe sine. Poate doar iubirea de mamă are cel mai puțin egoism. Se publică anual zeci de mii de titluri în care motivul iubirii este prezent și totuși cît de puțin au experimentat-o cu adevărat! Ceea ce numim de obicei iubire, repede se transformă în reversul ei. De multe ori se sfîrșește cu tragedii. Mulți pretinși creștini cunosc tot atît de puțin din experiența iubirea autentică, cît cunoaștem noi astăzi relieful planetei Venus.

Pentru a experimenta iubirea creștină, avem nevoie de puterea care a creat lumea și care va învia morții. Ea vine de la Dumnezeu și se obține prin rugăciune în urma lepădării de sine. Prin harul lui Dumnezeu, păcătosul poate să devină un om nou „de o neprihănire și sfințenie pe care o dă adevărul“ (Efes. 4,24). Chipul lui Dumnezeu răsare atunci în el și Domnul îi descoperă lucruri pe care, pînă atunci, ochiul său nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit și la mintea lui nu s-au suit. 1 Cor. 2,9.10. Numai atunci va putea împlini porunca: „să vă iubiți unii pe alții cum v-am iubit Eu“. Așa se iubeau primii creștini.

„Unica lor dorință era de a ajuta pe alții. Simțămîntul cel dulce de a întreține legături cu sfinții umplea inima lor de bucurie. Ei erau gingași, indulgenți, tăgăduitori de sine și

gata de orice sacrificiu pentru adevăr... Prin cuvinte și fapte dezinteresate ei se străduiau să aprindă această iubire și în inimile altora“.

„Oricît de înaltă ar fi mărturisirea cuiva, acela a cărui inimă nu este umplută de iubire către Dumnezeu și către semenii săi, nu este un adevărat ucenic al lui Isus“.

„Numai cel care nutrește o iubire dezinteresată față de frațele său, posedă adevărata iubire față de Dumnezeu“.

„Dar cu timpul se produse o schimbare în viața primilor creștini. Credincioșii începuseră să caute greșeli în alții. Ocupîndu-se astfel cu lipsurile altora și deschizînd ușa unui spirit de critică lipsit de iubire, ei pierdură din vedere pe Mintuitorul și iubirea Sa, deveniră mai aspri în ceremoniile exterioare, mai minuțioși în teorie decît în exercitarea practică a credinței. În zelul lor de a condamna pe alții, ei trecură cu vederea greșelile lor proprii. Ei pierdură iubirea frățească și... erau absolut inconștienți de lipsa lor... Nu există nici o altă cale de a înăbuși Spiritul (Sfînt) decît de a da loc la invidie, critică și bănuieli rele“.

„Pe drept cuvînt, Martorul credincios îi muștră: Ceea ce am împotriva ta este că ți-ai părăsit dragostea dintîi“. Apoc. 2,4. Nu cumva s-a întîmplat și cu noi la fel?

„Iubirea cea mai înaltă față de Dumnezeu și iubirea dezinteresată către semenii noștri, este cel mai prețios dar pe care Tatăl ni-l poate dăruia... Într-o inimă nesfințită ea nu poate să se nască și nici să se dezvolte... Ea influențează caracterul, stăpînește motivele și patimile și innobilează pornirile... face viața mai dulce și răspîndește o influență innobilatoare... Ea va influența orice altă pornire... Încrederea acestora în Dumnezeu și în căile pe care El îi conduce, va fi desăvîrșită“.

„Iubirea creștină e înceată la muștrare, grăbită în a observa pocînța, gata să ierte, să așeze pe cel greșit pe calea sfințeniei și să-i întărească pașii pe acest drum“.

Ea știe că „un cuvânt de iubire și îmbărbătare poate mult mai ușor a face ca un spirit agitat și recalitrant să se supună, decât toate descoperirile defectelor și muștrărilor ce s-ar îngrămădi asupra celui abătut“.

„Dar adevărata iubire este prea curată pentru a acoperi păcatele nemărturisite. Deși trebuie să iubim sufletele pentru care a murit Hristos, totuși nu trebuie să primim nici un compromis cu răul. Să nu ne unim cu păcătoșii și să numim aceasta iubire creștină... Apostolul învață că deși trebuie să practicăm o politețe creștină, avem totuși dreptul de a ne folosi contra păcatului de o limbă lămurită și că aceasta nu e în contradicție cu adevărata iubire. 1 Ioan 3,4-6.

Putem învăța din felul cum a tratat Isus pe apostolul Petru cât și din felul cum a lucrat Ilie și Ioan Botezătorul. În timp ce Satana „se ocupă cu lingușirea tot atât cât și cu învinuirea și condamnarea“, iubirea le detestă pe amindouă. Iubirea se ocupă cu bolile sufletului; pentru un medic ce, prin înțelepciunea și bunătatea sa își adaptează metoda scopului urmărit, căutând vindecarea cu minimum de durere posibilă, reușita este cea mai mare recompensă pentru el.

Iubirea nu face paradă. Cele mai alese fapte ea le îndeplinește cu discreție și modestie, fiindcă nu caută să se evidențieze ci să ferească. Vasul de alabastru al Mariei nu și-a făcut simțită prezența decât prin

parfumul pe care-l conținea. Totuși mireasma lui o adulmecăm încă după 19 veacuri.

Promovarea ultimului și al celui mai important examen de care e legată veșnicia noastră, va depinde de răspunsul la această întrebare: „Iubești tu ca Mine în mod sincer, dezinteresat, „fierbinte“ și „până la capăt“? O, să cerem cu stăruință această iubire, cu prețul înlăturării egoismului, firii decăzute.

„Mai presus de toate să aveți o dragoste fierbinte unii față de alții“. „Căci dragostea este de la Dumnezeu și oricine iubește este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu. 1 Petru 4,8; 1 Ioan 4,7.

Pastor,
MOLDOVAN ARON

PROBLEME DE EXEGEZĂ BIBILICĂ

ZIUA DOMNULUI

urmare din pag. 11

de vecernie, nu în cinstea Sabatului trecut, Sabat pe care iudeii îl sărbătoresc în ultima zi a săptămânii, iar țărani noștri fac la fel“.

Nu găsim nici cea mai slabă urmă de repaus duminical înainte de Constantin. La drept vorbind, Tertulian menționează odată că creștinii nu lucrează duminica pentru a nu da loc diavolului. Nu este vorba de o odihnă totală, ci una parțială, cultică. Însă, după cult, se reîntorceau la munca lor, încă în vremea lui Tertulian.

Ziua de duminică nu se deosebea pentru majoritatea creștinilor din primele două secole, de celelalte zile obișnuite ale săptămânii, nici în cercurile iudaice unde Sabatul continua să fie ziua de odihnă, nici în lumea elenistică sau romană, unde sărbătorile oficiale dădeau reconfortarea necesară acelei populații de unde se recruta majoritatea creștinilor. Instituția duminicii ca zi sfântă, oficială face parte dintr-o evoluție care aparține unei epoci ulterioare. Condiția indispensabilă a fost faptul că creștinismul a deve-

nit, sub Constantin, religie liberă în imperiul roman. Astfel împăratul putea proclama edictul său în care a adăugat noțiunea de ziua Domnului și ideile zeului soare în cultele păgâne. De aceea în această vreme păzirea duminicii a afectat aspectul exterior al primei zile a săptămânii.

Ziua soarelui n-a fost pentru Constantin o zi specific creștină. Ea are o față dublă: pe de o parte creștină, pe de alta păgână; și oricine se putea folosi de ea după propriile sale convingeri.

Iată edictul pe care Constantin I-a promulgat în anul 321: „În ziua venerabilă a soarelui, magistrații și locuitorii orașelor să se odihnească și toate atelierile să fie închise. Totuși la țară, cei care se ocupă cu munca cimpului pot în libertate și legal să se devoteze ocupațiilor lor obișnuite, deoarece se întâmplă adesea ca nici o altă zi să nu fie atât de potrivită pentru însămânțarea cimpului și pentru plantarea viei; ne temem, pe de altă parte, că neglijând să folosim cele mai bune

momente, vom avea ca rezultat pierderea bunurilor pe care cerul ni le trimite. Dată în ziua șaptea a lui Martie, Crispus și Constantin fiind consuli pentru a doua oară“.

În anul 341 Constantin interzise ședințele tribunalului, precum și lucrările obișnuite în oraș, în venerabila zi a soarelui, după propria sa expresie, se pare ca o aluzie la Apollo zeul soare și în același timp și la Hristos, adevăratul soare al dreptății, pentru supușii lui creștini și păgâni. A avut grijă să permită cultivarea cimpului și a viei la țară, această lucrare neputându-se face adesea atât de bine în altă zi.

Deși Constantin mărturisise public creștinismul, se știe că el n-a cerut botezul decât în ceasul morții. În fapt adevărata lui religie consta dintr-un fel de monoteism solar. Adoptând prima zi a săptămânii ca zi de odihnă oficială el s-a gândit că prin aceasta favorizează unificarea imperiului, marele său obiectiv politic. Înainte de ce Constantin să se hotărască a acorda libertate creștinismului de a funcționa în impe-

riu, el se gîdea la o religie de stat monoteistă din care, să facă parte și creștinismul. Introducerea duminicii ca zi generală de odihnă se păru expresia semnificativă și eficace a acestei uniri.

Păstrarea vechiului nume de dies solis (ziua soarelui), pentru a indica sărbătoarea săptămînală creștină, în prima zi a săptămîinii, a fost recunoscută de Constantin suptușilor săi, atît păgîni cît și creștini, ca zi venerabilă a soarelui. Decretul prin care s-a reglementat păzirea ei, urmîrea punerea de acord a religiilor din imperiu asupra acestei zile ca zi de odihnă săptămînală.

Majoritatea monezilor poartă pe reversul lor inscripția Solis invicta comiti. El consacra ziua de duminică. Creștinii sărbătoreau această zi în amintirea învierii lui Isus. Pentru păgîni coincidența cu ziua consacrată soarelui nu era mai puțin semnificativă. Succesorii lui Constantin nu s-au dat înapoi să rennoiască legea cu privire la păzirea duminicii.

CONCLUZIE :

Revenim la punctul nostru de plecare : Apoc. 1,10. Ioan păzea Sabatul, ca și ceilalți apostoli și primii ucenici care „se odihneau după lege” după înmormîntarea lui Isus. Se pare că în ochii lui Isus Hristos porunca a patra trebuia să fie păzită timp de patruzeci de ani după moartea Sa. Că Isus a putut să apară la slujitorul Său Ioan pe Patmos în momentul cînd acesta sărbătoreau cultul său solitar nu este nimic mai de crezut decît aceasta... Însă nu aceasta este problema.

Ioan n-a spus că a fost într-o zi a Domnului răpit în extaz ; el a declarat că a fost transportat în duhul în ziua Domnului ceea ce este cu totul altceva.

În Scriptură ziua a șaptea este numită Sabatul Domnului ; ziua următoare, este numită totdeauna ziua întâia a săptămîinii. În nici un loc o altă zi a săptămîinii nu este desemnată cu numele de ziua Domnului.

În momentul în care apostolul se putea crede părăsit de Dumnezeu și de oameni, Dumnezeu a venit la el, l-a răpit în duhul și l-a transportat, ca să zicem așa, cu secole în viitor, pentru ca să-l facă să vadă ziua cea mare a revenirii Sale și slava pe care a revărsat-o prea iubiților Săi. După învățătura noastră nu este vorba de o duminică ; nu, deoarece tot Apocalipsul ne descrie Ziua Domnului. Este ziua cea mare a revenirii lui Isus și intrarea Sa în viața cea veșnică. În ce privește expresia de ziua Domnului, ea este doar o simplă variație a zilei Domnului din V. T. (Ioel 2,1 ; Amos 5,18 ; Zef. 1,14), formulă constantă care arată ziua teribilă a judecării de apoi. Aceeași expresie în Noul Testament este direct aplicată Domnului nostru Isus

Hristos. Ea este prezentată de patru ori și în această formă concisă : 1 Tes. 5,2 ; 2. Tes. 2,2 ; 2 Pet. 3,10 ; Fapte 2,20, și de cinci ori în termenul de ziua Domnului nostru Isus Hristos : 1 Cor. 1,8 ; 2 Cor. 1,14 ; Filip. 1,6—10 ; 2,16, fără să mai vorbim de expresii echivalente : Ziua Fiului omului ; Luca 17, 24.26.30 ; ziua lui Dumnezeu ; 2 Pet. 3,12, ziua cea mare a Dumnezeului Celui atotputernic Apoc. 16,14 ; și prin autonomază : ziua, 1 Cor. 3,13 ; Rom. 2,16 ; ziua aceea 2 Tes. 1,10. Expresia de ziua Domnului apare pentru prima dată în Noul Testament, în acest sens eschatologic, la începutul Apocalipsei lui Isus Hristos. „Am fost, zice apostolul, răpit în Duhul în ziua Domnului”, adică în venirea Domnului pentru care Apocalipsa nu este în fond decît o evocare plină de căldură.

Este locul să observăm însă că dacă o zi a săptămîinii oferă o pre-gustare a odihnei cerești, aceasta este, după Scriptură, Sabatul.

Sărbătorirea Paștilor de către primii creștini explică faptul că ziua de aniversare a învierii lui Isus să fi devenit în veacul al II-lea, ziua Domnului, iar mai tîrziu această devenire să fi fost extinsă la toate primele zile ale săptămîinii.

Poate că în acest context am putea cita declarația lui Isus : „Orice răsăd pe care nu l-a sădit Tatăl Meu, va fi smuls”. Mat. 15,13.

Isus și Sabatul : Este un lucru indiscutabil că Isus și ucenicii Săi au păzit Sabatul, fără să se depărteze prea sensibil de obiceiul iudaic. Isus a respectat Sabatul așa cum a respectat și alte orînduiri religioase ale poporului iudeu. Ce a făcut El în plus cu privire la Sabat a fost să revendice drepturile legii divine față de criticile false și interpretările arbitrare ale cărturarilor și fariseilor care învățau că tradițiile ar fi fost porunci. Domnul împreună cu apostolii au onorat ziua de odihnă.

Sabatul în biserica primară : Biserica primară din Ierusalim și în general iudeo-creștinii păzeau cu scrupulozitate Sabatul. Ucenicii din Palestina serbau cu strictețe Sabatul și sărbătorile iudaice. În timp ce iudeo-creștinii din Palestina, rețineau toată legea mozaică și deci și sărbătorile iudaice, creștinii veniți din păgînism păzeau atît Sabatul cît și Paștele. Biserica creștină a ținut încă de la început să prescrie practicarea Sabatului, ceea ce s-a răspîndit foarte mult în sec. III. Constituțiile apostolice au interzis credincioșilor să pună la muncă pe sclavi Sîmbăta și duminica.

Eusebiu spune că împăratul Constantin a poruncit ca să se serbeze în tot imperiul zilele de duminică și de Sabat. Aproape toate bisericile din lumea întregă sărbătoreau sfintele taine în Sabatul fiecărei săptămîni ; totuși creștinii din Alexandria și din Roma pe baza unei vechi tradiții, au încetat să mai facă acest lucru. Egiptenii din veci-

nătatea Alexandriei și locuitorii Tebei își țineau adunările lor religioase în Sabat. La Constantinopol și în alte orașe contrar obiceiului Romei și Alexandriei se adunau atît în Sabat cît și în ziua următoare. Păzirea Sabatului iudaic s-a păstrat în biserica creștină pînă în sec. V. însă cu o rigoare și o solemnitate care au început să scadă pînă ce acest obicei a încetat cu totul. Serviciile iudeo-creștine deși au adoptat duminica n-au încetat să păzească Sabatul. Ele au fost acelea care au făcut să renască obiceiul, devenit repede generalizat în orient, de a nu mai păstra Sîmbăta și de a sta jos în această zi în timpul rugăciunilor făcute în biserică. Din contră în apus, și chiar la Roma, unde se făceau o opoziție energică ideilor iudeo-creștine, obiceiul de a consacra Sîmbăta postului cîștigă teren puțin cîte puțin. Sabatul a fost păzit cu religiozitate în unele biserici orientale timp de peste 300 de ani.

Papa Grigore cel Mare : Vedem pe Grigore cel Mare ridicîndu-se împotriva aceluia care își permiteau să nu lucreze Sîmbăta, numindu-i sectanții lui Anticrist. Iată începutul scrisorii sale către creștinii din Roma : „Grigore, rob al robilor lui Dumnezeu, către prea iubiții lui fii, cetățeni romani. Mi-a ajuns la ureche că unii oameni cu spiritul pervertit au semănat printre voi lucruri false și contrare legii sfinte, oprind orice lucru în ziua Sabatului”.

Papa Leon IX — „Pentru că voi păziți Sabatul împreună cu iudeii iar ziua Domnului împreună cu noi, se pare că voi imitați secta Nazarienilor”.

Poziția protestantismului : Pentru Calvin ca și pentru Luther, duminica este o instituție de origină ecleziastică. De-a lungul întregului protestantism se recunoaște că este greu de justificat schimbarea care a fost operată asupra zilei de odihnă.

Punctul de vedere adventist : Influența Mithraismului și a cultului soarelui, existența unei sărbătoriri de către păgîni a zilei soarelui, faptul că creștinii țindeau să asociază învierii lui Hristos o bucurie sfîntă, interesul împăraților romani pentru o legătură care să servească la menținerea loialtă a diferitelor elemente religioase ale imperiului, — toate acestea s-au unit pentru a aduce puțin cîte puțin trecerea de la Sabatul cel sfînt al lui Dumnezeu la duminică. Dar, în conformitate cu învățătura Scripturii noi credem că Sabatul zilei a șaptea, a fost, este și rămîne, conform poruncii a 4-a din Decalog și a exemplului nostru Isus Hristos care „n-a venit să strice Legea... ci să o împlinească”, s-o respecte... Ziua Domnului, piatră de hotar și demonstrare a ascultării noastre, a conformării noastre Cuvîntului divin.

C. Adv.

II. Botezul Domnului Isus și divinitatea

Continuăm studiul nostru referitor la natura divină și umană a Domnului nostru Isus Hristos — Fiu al lui Dumnezeu și Fiu al Omului și anume, referitor la latura cerească a botezului Său.

Domnul nostru Isus Hristos a fost privit ca Unul care a îndepărtat barierele formalismului și a convenționalului în cele ale religiei și a păstrat adevărul curat, nealterat. El a trecut dincolo de cele învățate pînă atunci, S-a ridicat mai presus de formalism, vorbind

numai că a învățat adevărurile cel mari, ci El a făcut de asemenea minuni. „Căci lucrările pe care Mi le-a dat Tatăl să le săvîrșesc, tocmai lucrările acestea, pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis“. Ioan 5,36. Dovezile puterii supranaturale se întretes cu toate învățăturile Sale.

De patruzeci și unu de ori găsim în Evangheliile expresii ca acestea: „lucruri mari“, „lucruri minunate“, „semne“ și „minuni.“ A nega minunile Sale, acest lucru ar ridica mai multe probleme decît ar putea rezolva. Este adevărat că în ultimul timp, chiar gîndirea teo-

se scoată din raportul Evangheliei: 1) tot ceea ce descrie în mod direct unica Sa lucrare ca Vindecător și Lucrător minunat, 2) tot ceea ce presupune posibilitatea și actualitatea unei astfel de acțiuni unice, 3) tot ceea ce mărturisește, sau demonstrează autoritatea și puterea Sa, datorită unei relații unice cu Dumnezeu — atunci Evangheliile ar rămîne goale și mutilate mai rău decît orice descriere. Chiar urzeala și bățătura acestui material ar fi distruse“.

Uneori s-a pretins că aspectul miraculos al lucrării Domnului, a fost o dezvoltare mi-

---

FIUL LUI DUMNEZEU

- și -

FIUL OMULUI

---

ca Unul care avea autoritate. În Evanghelie citim de mai bine de douăzeci de ori că, „Cuvîntul Său avea putere“. Învățăturile Sale ne descoperă cea mai profundă cunoaștere a inimii omenești, căci iubirea Sa cuprinde întreaga lume — fără nici un fel de discriminare; pe cei bolnavi, suferinzi, ca și pe cei puternici sau sănătoși. Într-o zi, cînd ucenicii certau mamele pentru că copiii lor deranjau prea mult pe Domnul, El spuse: „Lăsați copilașii să vină la Mine“. (Marcu 19,14) și Domnul Hristos, a luat pe cei mici în brațele Sale și i-a binecuvîntat. „Împărăția cerurilor“ de care El vorbea, nu aparține numai celor „inițiați“, ci tuturor păcătoșilor pocăiți.

„Isus din Nazaret, om adevărat de Dumnezeu înaintea voastră prin minunile, semnele și lucrările pline de putere“ (Fapte 2,22). Templul creștin al adevărului este susținut de doi mari stîlpi: profeția și minunile. Domnul Hristos nu

logică este ispitită a elimina supranaturalul ca fiind o superstiție. Dar considerăm că pentru noi, ca oameni ai credinței, este cu neputință a nega minunile săvîrșite de Domnul Hristos. Ele formează o parte vie, inseparabilă a Evangheliilor. Iar apostolul Petru, vorbind în Ziua Cincizecimii, declară că Domnul Isus a fost „un om adevărat de Dumnezeu înaintea voastră prin minunile, semnele și lucrările pline de putere“ și apoi adaugă, „pe care le-a făcut Dumnezeu prin El, în mijlocul vostru, după cum bine știți“ (Fapte 2,22). Cei cărora apostolul le vorbea, au fost martori, au privit lucrările minunate pe care Domnul le făcuse în mijlocul lor și sub ochii lor. Adevărat este că Fariseii au spus odată că El scoate demonii cu Belzebul, domnul dracilor, dar niciodată n-au negat faptul că El scoate afară demonii din cei posedați.

Un comentator spunea pe bună dreptate: „Dacă ar fi să

tologică tîrzie. Acei care susțin aceasta, declară că relatările care cuprind acte miraculoase din partea Domnului Isus, n-au făcut parte din istoria vieții Lui, ci s-au strecurat în biserică mai tîrziu, și că cu cît ele sînt distanțate în timp, de momentul cînd Domnul Isus și-a încetat activitatea, cu atît sînt raportate mai multe cazuri asemănătoare. Dar aceste susțineri nu au nici un simbul de adevăr.

Dr. W. M. Smith răspunde acestor susțineri prin o analiză a raportului pe care-l găsim în Evangheliile despre viața Mintuitorului. El scoate în evidență faptul că Evanghelistul Marcu, care așa cum se crede, a scris primul Evanghelia sa, consacră douăsprezece capitole relatării lui despre lucrarea de pe Muntele Măslinilor, cuvînt rostit în zilele premergătoare Golgotei. De fapt, primele cinsprezece capitole ale acestei prime Evanghelii raportează optsprezece minuni, mai multe

deci decît ne raportează celelalte Evanghelii care au fost scrise mai tîrziu. Pentru aceeași perioadă de timp, Matei scrie aproape șaptesprezece capitole și raportează douăzeci de minuni. Evanghelia lui Luca, despre care se crede că a fost scrisă cu cîțiva ani mai tîrziu, ne raportează douăzeci și una de minuni. Dar Evanghelia lui Ioan scrisă cu mulți ani mai tîrziu după Evangheliile sinoptice, raportează numai opt minuni.

Minunile pe care Domnul nostru Isus Hristos le-a făcut, au avut un scop spiritual precis. Ele au fost semne, dovezi ale puterii creatoare a lui Dumnezeu, fiind aduse la îndeplinire fără alt scop decît acela de a ajuta pe contemporani și pe cei credincioși, să înțeleagă solia vieții și lucrării Sale. Nici chiar o singură dată n-a făcut El vre o minune în folosul Său personal, pentru a Se ajuta pe Sine. El nu Și-a pus ca țintă să culegă aplauzele publicului prin lucrări de senzație. Spre deosebire de magicienii de profesie ai timpului Său, El nu a căutat să cîștige simpatia și adorarea mulțimilor, cu atît mai puțin să obțină din partea acestora bani. Erau două obiective fundamentale în lucrarea pe care Domnul o făcea. În primul rînd El dorea să vină în ajutorul celor suferinzi, celor robiți de patimi și celor nenorociți. El le-a dat sănătate deplină, eliberîndu-i de infirmitățile și patimile lor. În al doilea rînd, El a glorificat pe Dumnezeu în așa fel încît cei în cauză să recunoască faptul că Cel care face aceste minuni era într-adevăr „aprobă de Dumnezeu“, era Dumnezeu - Om, Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului. El a spus: „Tatăl Meu lucrează pînă acum; și Eu de asemenea lucrez“ (Ioan 5,17). Era o colaborare. Minunile erau „semne“. Apostolul Ioan spune: „Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe alte semne... dar... acestea au fost scrise, pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu“ (Ioan 20,30-31). Cu privire la prima Sa minune, transformarea apei în vin, Ioan spunea că

El „Și-a arătat slava Sa, și ucenicii Lui au crezut în El“ (Ioan 2,11).

Doctrina Domnului Hristos nu a fost numai propovăduită, învățată și exemplificată în viața Sa, ci ea a fost însoțită de un număr mare de manifestări care mai mult decît orice altceva, au constituit semne ale divinității Sale.

„Minunile sînt în mod indiscutabil legate de Evanghelie și ar fi o aberație să le negi. Pașajele ce descriu minunile au trecut examenul criticilor textuale, ele fiind ca un tot, scrise în același stil, și sînt în mod indisolubil legate și țesute în drama narațiunii Evangheliilor...“

„Dar ar fi fără sens să negi faptul că una din principalele cauze ale opoziției față de Evanghelia nu este atît de mult o obiecțiune față de conținutul ei moral, cît față de o serie de fapte deosebite, stranii, ce marchează viața lui Isus. Trebuie să admitem că astăzi pentru mulți, minunile constituie un obstacol în calea credinței și nu o încurajare“.

Scepticii au adoptat o varietate de atitudini față de minunile Domnului Isus, pornind de la respingerea categorică a raționalismului pur și pînă la dogmatismul ezitant al lui Renan care, în timp ce admitea posibilitatea minunilor în sine, refuza totuși să le accepte pe acelea ale Evangheliilor.

Cînd ucenicii lui Ioan Botezătorul au venit la Isus, doriți de a afla dacă El este Mesia sau nu, Domnul Isus le răspunse: „Duceți-vă de spuneți lui Ioan ce ați văzut și auzit; orbii văd, șchiopii umblă, leproșii sînt curățiți, surzii aud, morții înviază, și săracilor li se predică Evanghelia“ (Luca 7,22).

Cînd Iudeii neîncercători întrebau dacă El are sau nu dreptul de a ierta păcatele, Domnul Isus a spus slăbănogului: „Scoală-te... ridică-ți patul și du-te acasă“ (Mat. 9,6.7). Printre multele minuni săvîrșite de El, niciuna nu descoperă mai clar scopul Său real, decît o face vindecarea omului ce era orb din naștere.

Ucenicii Săi au văzut aici o problemă teologică. „Învățătoarele, cine a păcătuit; omul acesta sau părinții Lui, de s-a născut orb? „N-a păcătuit nici omul acesta, nici părinții lui“, răspunse Domnul Isus, „ci s-a născut așa, ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu“ (Ioan 9,1-3). Domnul Isus era interesat mai mult față de acest om și de nevoia lui de a fi ajutat, decît de a rezolva o problemă teologică. Fiecare minune înfăptuită de Domnul Hristos, a fost o dovadă a divinității Sale. El îndeplinea lucrarea ce fusese profetizată că va fi înfăptuită de Mesia. În timp ce minunile Sale erau spre binecuvîntarea celor în nevoie, ele erau de asemenea dovada cea mai elocventă că El a venit de la Dumnezeu. El a descoperit conținutul caracterului lui Dumnezeu în lucrările pe care le-a săvîrșit și în cuvintele pe care le-a rostit.

Analizînd minunile lucrării de slujire ale Domnului Isus, nu trebuie să trecem cu vederea faptul că El a fost conștient de puterea Lui supranaturală. În grădina Ghetsemani, cînd Petru a scos sabia și era gata să se poarte ca un sălbatec cu cei ce arestat pe Domnul Hristos, Mîntuitorul spuse: „Pune sabia în teacă, Petre. Nu am nevoie de ajutorul tău. Dacă ar fi fost oare voia lui Dumnezeu Tatăl, n-aș fi putut chema în ajutorul Meu chiar acum douăsprezece legiuni de îngeri?“ El știa foarte bine că îngerii sînt „duhuri slujitoare trimise să îndeplinească o slujbă pentru cei ce vor moșteni pămîntul“. (Evr. 1,14).

La începutul lucrării Sale, Domnul Isus spuse lui Nata-nael: „Adevărat, adevărat vă spun, că, de acum încolo, veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorîndu-se peste Fiul Omului“ (Ioan 1,51). Aceasta ne leagă deodată cu experiența lui Iacob, căruia în singurătatea lui, i-a fost trimis un vis în care el a văzut îngerii lui Dumnezeu suindu-se și coborîndu-se, aducînd binecuvîntare și speranță, curaj și ajutor, celor în nevoie. Iată un gînd vred-

nic de luat în seamă : „Minunile Domnului Hristos în favoarea celor suferinzi și în nevoie, erau aduse la îndeplinire prin puterea lui Dumnezeu, prin lucrarea și slujirea îngerilor Săi“. Și în ceasul extrem al vieții Domnului Hristos, când în agonia Sa El Și-a plecat capul în supunere față de voia Tatălui, în grădina Ghetsemani, un înger a venit de la fața Tatălui și l-a slujit.

Pe măsură ce se apropia de încheierea lucrării Sale, Domnul Isus se pare că a petrecut tot mai mult timp în comunele tăcută cu Tatăl Său. După vindecarea orbului din naștere, cu greu mai putea fi găsit în vreo sinagogă. Se pare că o temporară interdicție a fost pronunțată în dreptul Său. Cel vindecat a fost excomunicat. Este semnificativ faptul că imediat după această experiență, Domnul Isus a rostit parabola staulului și a Păstorului Cel Bun, arătând că El era ușa. Când mai marii Sinagogii au închis ușa înaintea orbului, o altă ușă, ușa cea vie, s-a deschis înaintea lui spre veșnicie.

În ultimele luni ale lucrării Sale, Domnul Hristos a intrat în una dintre cele mai mari experiențe ale vieții Lui. Evangheliile Sinoptice redau cu toată vizita Sa în Cezareea lui Filip, un loc ce avea un nume deosebit în istoria poporului Izrael. În cartea sa, „Historical Geography“, Sir George Adam Smith declara că această cetate „a fost una dintre principalele centre ale lui Baalim“ sau zeitatea naturii. S-a pretins că au existat cel puțin 14 centre unde au fost înălțate temple ale lui Baal, și aceasta în vecinătatea Cezareei lui Filip.

Printre greci, se credea că aici era locul unde s-a născut zeul Pan, zeul naturii și al fertilității. Numele vechi al cetății era Panias sau altarul lui Pan. Astăzi forma arabă a numelui este Baniyas. Chiar astăzi se poate vedea grota, sau peștera, din care țșnește izvorul despre care se spune că este principala sursă a râului Iordan. În această regiune unde idolatria și superstițiile erau predominante, Domnul Și-a condus ucenicii. Aceasta poate și ca

să-i ajute să înțeleagă responsabilitățile lor față de lumea păgână. Orașul era foarte frumos. Cezar August a rezidit orașul și l-a dat lui Irod cel Mare, care a ridicat aici un templu de marmoră strălucitoare, în onoarea lui Cezar. Când Irod a murit, fiul său Filip, a înfrumusețat mai departe orașul și i-a schimbat numele din Panias, în Cezareea, sau orașul lui Cezar. La aceasta, el a adăugat și numele său, și a devenit astfel Cezareea lui Filip, sau Caesarea Philipi.

Orașul se află la aproximativ treizeci de mile nord de marea Galileii. În acest loc, depărtat, liniștit, Domnul Isus Și-a condus ucenicii pentru ca un număr de zile să fie singuri. Lucrarea Sa evanghelică în Galileea se apropia de încheiere. Acum El era gata să intre în Ierusalim ca Profet, ca Preot și ca Rege. Stînd la poalele muntelui Hermon, faptul în sine avea semnificație de simbol și anume că și El se găsea la apusul lucrării și vieții Sale. De aici El avea să coboare repede spre cruce. În mai puțin de un an de zile de la această dată, El avea să fie „Mielul Jertfit“. El a instruit pe ucenicii Săi, ca aceștia să fie luminați, curățiți și disciplinați pentru lucrarea ce le stătea înainte.

Cit de importantă este declarația Domnului Hristos, declarație făcută în timpul acestor zile de odihnă și sfătuire : „De atunci încolo, Isus a început să spună ucenicilor Săi că El trebuie să meargă la Ierusalim, să pătimească mult din partea bătrînilor, din partea preoților celor mai de seamă și din partea cărturarilor ; că are să fie omorît, și că a treia zi are să învieze“ (Mat. 16,21). Domnul Isus avea nevoie să fie întărit, să-și întărească propriul său braț, și să întărească și pe ucenici. Ei fuseseră turburați de izbucnirea furtunei de ostilități față de Maestrul lor, fapt la care ei erau martori. Mai mult chiar, ei s-au descurajat de faptul că mulți au plecat și n-au mai umblat cu Isus.

Ucenicii erau foarte tulburați de faptul că au ajuns la un moment de criză în istoria lu-

crării lor. Ei nu erau prea siguri de ceea ce avea să vină, căci erau încă prizonieri ai concepțiilor obișnuite cu privire la împărăția lui Dumnezeu. Și în mod tragic ei erau încă stăpîniți de ambiții personale pentru putere și locuri de frunte. Ajungînd în acest loc retras, Domnul Isus le-a cercetat și cercat inimile. Ei au auzit adesea cuvintele de batjocoră ale mulțimii din piețe, care rîdeau la ideea că un dulgher a devenit profet. Ei au auziseră critica Fariseilor care-L acuzau că El mîncă și bea la masă cu vameșii și păcătoșii. Unii spuneau că este un entuziast, alții că este un visător mistic. Atunci veni întrebarea cercetătoare a lui Hristos. „Dar voi cine ziceți că sînt?“ Răspunsul lor a fost prompt și deschis : „Unii spun că ești Ioan Botezătorul ; alții Ilie ; alții Ieremia, sau unul dintre profeți“. Dar toate aceste răspunsuri erau departe de adevărata concepție pe care Domnul Hristos dorea să o imprime în ucenicii Săi cu privire la El și lucrarea Lui.

Mustrarea făcută lui Petru ca fiind o „ofensă“ sau un „obstacol“, a fost adresată nu numai ucenicului, care spusese : „Să te ferească Dumnezeu, Doamne ! Să nu Ți se întîmple așa ceva“. Întorcîndu-se către ucenici - și Evanghelistul Marcu arată că mai erau și alte persoane pe lingă ucenici (Marcu 8,34) - Isus zise : „Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea, și să Mă urmeze“ (Mat. 16,24). Învățătorul tocmai vorbise despre propria Sa moarte ce sta să vină și despre învierea Sa. Acum El aplică principiul morții, la moartea față de eu și ambiție și reinvierea la o viață spirituală în El, un adevăr foarte bine subliniat în epistolele apostolului Pavel. A ajunge să cucerești toată lumea, asuprînd-o, a fost totdeauna ambiția forțelor întinerii. Dar a realiza aceasta, dacă ar fi posibil, dar cu pierderea veșniciei, adică a minții, acest lucru ar face această realizare fără de valoare în ziua cînd Fiul Omului va apare

în slava Sa „spre a da fiecăruia după faptele sale“ (Mat. 16,27).

În adevăr, acele zile petrecute de Domnul cu ucenicii Săi în Cezareea lui Filip, au fost zile de serioasă cercetare de inimă, căci cea mai mare minune ce se săvârșește și astăzi în ființa credinței, este schimbarea inimii și firii noastre și transformarea păcătoșului pocăit, după chipul caracterului lui Dumnezeu.

D. POPA

EPISTOLA CĂTRE EVREI

urmare din pag. 14

și încercărilor ce sînt tipice omenirii. Domnul Hristos a făcut astfel. Mustrarea cea aspră adresată lui Petru: „Înapoia mea, Satano“ este foarte revelatoare în ceea ce privește ispitele ce încercau pe Domnul Isus, ispite, probabil nesesizate sau neînțelese de alții (Mat. 16,23). Totul în jurul Domnului Hristos îl pune în cunoștință directă cu problemele oamenilor și aceasta cu o simpatie plină de înțelegere. Aceasta poate fi obținută numai printr-o identificare a încercărilor în toate condițiile vieții.

VERSETUL 16. „Scaunul — sau — tronul harului“. Această expresie din terminologia creștină a fost totdeauna strîns legată cu rugăciunea, și de aici cu tronul milei sau al harului, către locul sau scaunul milei din ceruri se adresa Marele Preot, mijlocind înaintea lui Dumnezeu pentru iertare în ziua cea mare a ispășirii. Noi sîntem invitați a veni la El spre a găsi har și a fi ajutați la vreme de nevoie. Da, Domnul Isus dorește totdeauna ca toți să se bucure de lucrarea Mîntuirii Sale și de credințioșia copiilor Săi, ca să ne putem apropia cu deplină încredere de scaunul harului, ca să căpătăm iertare și să găsim har, pentru ca să fim ajutați la vreme de nevoie.

Exeget

PURTAREA

Viața de credință nu este o sărbătoare. Viața de credință este o luptă, o luptă pentru realizarea unui ideal și anume, prin „făgăduințele Lui nespuse de mari și scumpe“ să devenim „părtași firii Dumnezeiești“. Viața de credință se poate identifica cu o sărbătoare, poate fi o sărbătoare, sau poate sfîrși într-o sărbătoare, dacă facem din această luptă nu urmărirea unor interese meschine, nu o acțiune împotriva altora, ci lupta cu sine, împotriva eului personal, a firii pămîntești, permițînd lui Hristos să ia „chip în noi“, să locuiască în noi, să ajungem „plini de toată plinătatea lui Dumnezeu“. (2 Petru 1, 4; Gal. 4,19; Efes. 3,17.19). „Iată la ce lucrez eu, și mă lupt după lucrarea puterii Lui, care lucrează cu tărie în mine“ (Col. 1,29).

Deși „armele cu care ne luptăm noi, nu sînt supuse firii pămîntești, ci sînt puternice, întărite de Dumnezeu ca să surpe întăriturile“ (2 Cor. 10,4), uneori întăriturile păcatului te descurajează, fac lupta chinuitoare, mai ales cînd — roadele firii pămîntești — mai apar în viața noastră. Știm că din toate cuvintele Sfințelor Scripturi avem de învățat lucruri importante pentru viața de credință, pentru mîntuirea noastră. Proorocul Isaia, redînd cuvintele Domnului Dumnezeu, spune: „În liniște și odihnă va fi mîntuirea noastră, în seninătate și încredere va fi tăria noastră. Dar n-ați voit!“ (Ps. 30,15). Ce anume ar putea să nu voiască credinciosul? Mîntuirea? Mîntuirea o dorim cu toții; dar reproșul se adresează tuturor celor ce nu înțeleg, sau nu sînt dispuși să ducă această luptă a mîntuirii cu urmările ei binecuvîntate, în liniște, odihnă, în seninătate și încredere. Dar cine va căuta să se lupte „lupta cea bună“, așa cum am auzit recomandarea cerească, va sfîrși „alergarea“ printr-o încununare cu „cununa neprihănirii“. (2 Tim. 4,7.8).

În odihna și liniștea sfîntă a acestui important Sabat, să deschidem inimile și să căutăm să prindem frumusețea și importanța unei invitații a Domnului Hristos, ce folosește o expresie ce ne determină la acțiune, chiar mai mult decît este comentată prin rîndurile de față.

„Atunci Isus a zis ucenicilor Săi: „Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia

crucea și să Mă urmeze“. (Mat. 16,24).

„Cine nu-și ia crucea lui, și nu vine după Mine, nu este vrednic de Mine“. Mat. 10,38.

„Apoi a zis tuturor: „Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să Mă urmeze“. Luca 9,23.

Este foarte semnificativă declarația Domnului Hristos care vorbește despre „cruce“ ca fiind a noastră, condiționînd vrednicia de de a-I urma, de alegerea și hotărîrea personală a lepădării de sine și a purtării zilnice a crucii. Prin prisma acestor cuvinte metaforice — să-și ia crucea — viața de credință pare a fi o viață grea, aspră, mai ales că „strîmtă este poarta, strîmtă este calea care duce la viață“. Mat. 7,14. Dar în această „crudă chemare“ — mai mult aparent —, noi trebuie să vedem aspectul pozitiv și necesar vredniciei amintite prin invitația: „intrați pe poarta cea strîmtă“. Mat. 7,13.p.p. cu alte cuvinte, ușa care ni se prezintă, chiar dacă este strîmtă este o ușă deschisă. (Apoc. 3,7.8). Chiar dacă prin păcat ne-am despărțit de Dumnezeu și paradisi, totuși prin „Crucea Domnului Hristos“, prin harul mîntuitor al jertfei de pe Golgota, El ne-a deschis „ușa“ speranței mîntuirii, ușa posibilității intrării în grația lui Dumnezeu. Dar ușa este strîmtă deoarece — în mod strict spiritual — în fața ei stă o cruce, crucea ridicată de Legea divină pe care păcătoșul a nesocotit-o, crucea ridicată din cauza păcatului, crucea pe care a murit Domnul Hristos plînd prin moartea Sa plata păcatului întregii omeniri. El a murit de moartea ce se cuvinea celui păcătoș, deși a trăit o viață fără de păcat, pentru ca prin moarte să satisfacă cerințele legii călcate de mine, căpătînd din partea lui Dumnezeu o îndreptățire pe care mi-o oferă prin har anulînd sentința morții și împăcîndu-mă cu Dumnezeu, cu Legea. Și atunci eu păcătoșul, vîd în această cruce din fața ușii strîmte, singura posibilitate de intrare în împărăția lui Dumnezeu, unica modalitate de vrednicie pentru mîntuire, și atunci, și numai atunci, eu păcătoșul prîvind la aceasta ca la o mare favoare, iau cu plăcere această cruce lăudîndu-mă cu ea nu ca fiind meritul meu, ci — ca și apostolul

CRUCII LUI HRISTOS

„Podoabă și medalion, mi-e crucea lui Hristos; acest distins și sfânt cordon, îl port prea bucuros.“

Pavel când spunea: „În ce mă privește, departe de mine gândul să mă laud cu altceva decât cu crucea Domnului nostru Isus Hristos, prin care lumea este răstignită față de mine, și eu față de lume!“ Și voi fi gata să iau această cruce zilnic, înțelegând prin ea grozăvia păcatului ce trebuie distrus, să-L urmez pe El, pe Isus Domnul, sursa de viață, pentru a trăi în armonie cu Dumnezeu, cu voința Sa exprimată prin Lege, pentru a trăi viața Domnului Hristos. „Purtăm întotdeauna — zilnic — „cu noi, omorirea Domnului Hristos, pentru ca și viața lui Isus să se arate în trupul nostru“. 2 Cor. 4,10. „Dar dacă, în timp ce căutăm să fim socotiți neprihăniți în Hristos, și noi înșine am fi găsiți ca păcătoși, este oare Hristos un slujitor al păcatului? Nicidcum!“ Gal. 2,17. „Am fost răstignit împreună cu Hristos, și trăiesc, dar nu mai trăesc eu, ci Hristos trăiește în mine“. Gal. 2,20 p.p.

Două amăgiri ar putea să strecoare cel rău în inimile noastre. Prima: creștini din fire; ori în epistola către Romani citim: „Știu în adevăr, că nimic bun nu locuiește în mine, adică în firea mea pămîntească“ (cap. 7,18) sau: Fîndcă am dovedit că toți, fie Iudei, fie Greci, sînt sub păcat, după cum este scris: „Nu este nici un om neprihănit, nici unul măcar“. (cap. 3,9,p.d.10). Deci toți avem nevoie de o transformare a naturii, a firii pămîntești, prin purtarea crucii răstignind firescul, consimțind ca bunătatea lui Dumnezeu să mă facă părtaș de natura Sa, de firea Dumnezeiască.

A doua amăgire, mai primejdioasă, este mulțumirea cu anumite modificări în obiceiuri, fapte, schimbări de moment, transformări parțiale, gîndind că nici nu se poate mai mult. Ori „viața de creștin nu este nici o modificare, nici o îmbunătățire a celei vechi, ci o transformare lăuntrică. Se produce moartea față de eul personal și față de păcat, și o intrare într-o viață de totul nouă. Schimbarea aceasta nu se poate produce decât numai prin lucrarea minunată a Duhului Sfînt“. „Ca om, El a dat piept cu ispita și a biruit în puterea ce i-a fost dată de Dumnezeu. El n-a folosit nici o putere care nu ne-ar fi dată și nouă la nevoie“. „Făptura omenească a lui Hristos era unită

cu cea dumnezeiască. El era pregătit de luptă prin Duhul Sfînt care locuia într-însul“. — „În firea omenească trebuie să se refacă însuși chipul lui Dumnezeu. Prin Duhul ajunge credinciosul părtaș de natura Sa“. „După cum Hristos a trăit legea în firea omenească, tot astfel putem face și noi dacă ne alăturăm de Cel puternic și ne hrănim sufletele ca să prindem tărie“.

Este posibilă o asemenea experiență? Exemplul Domnului Hristos și puterea cuvintelor profetice trebuie să mărească încrederea în ajutorul divin, să genereze noi hotărîri și acțiuni pentru atingerea scopului dumnezeesc. „Astfel dar, deoarece copiii sînt părtași singelui și cărnii, tot așa și El însuși a fost deopotrivă părtaș la ele, pentru ca prin moarte, să nimicească pe cel ce are puterea morții, adică pe diavolul, și să izbăvească pe toți aceia „care prin frica morții erau supuși robiei păcatului, toată viața lor. Căci negreșit, nu în ajutorul îngerilor vine El, ci în ajutorul seminței lui Avraam. Și prin faptul că El însuși a fost ispitit în ceea ce a suferit, poate să vină în ajutorul celor ce sînt ispitiți“. Evr. 2,14.16.18.

În ce măsură ajutorul Domnului Hristos a făcut această schimbare a firii noastre pămîntești, începînd cu data botezului? Poate vei spune că nu mai folosești băuturi alcoolice, nu mai consumi alimente interzise, că păstrezi Sabatul, participi cu regularitate la serviciile de cult, etc. Este foarte bine, dar toate aceste fapte ale credinței bune și laudabile în sine, au fost săvîrșite și înainte de botez. Să ne întrebăm cu toată seriozitatea și solemnitatea momentului; în ce măsură, de la botez începînd, ne-am luat crucea și omul cel vechi a fost răstignit? În ce măsură trupul păcatului a fost dezbrăcat de puterea lui? În ce măsură sînt mort față de păcat și viu pentru Dumnezeu? În ce măsură n-am mai dat în stăpînirea păcatului mădularile mele, ca niște unelte ale nelegiurii, ci lui Dumnezeu ca niște unelte ale neprihănirii? În ce măsură am trăit nu după îndemnul firii pămîntești, ci după îndemnul Duhului? În ce măsură porunca Legii a fost împlinită în mine? Rom. 6.11.13; 8,1.4.

Valoarea unui pom se măsoară nu după numele pe care-l poartă sau soiul său, ci după roadele alese pe care le produce. Tot așa se poate aprecia și vrednicia apartenenței mele de Hristos și implicii purtarea crucii. „Orice pom, care nu face roade bune, este tăiat și aruncat în foc. Așa că după roadele lor îi veți cunoaște“. Mat. 7,19.20. „Și faptele firii pămîntești sînt cunoscute și sînt acestea: „...„(cele amintite de apostolul Pavel în Gal. 5,19). De asemenea roada Duhului este: „Dragostea, bucuria, pacea,„ înfrînarea poftelor. Împotriva acestor lucruri nu este lege. Cei ce sînt ai lui Hristos Isus, și-au răstignit firea pămîntească împreună cu patimile și poftele ei“. Gal. 5,21-24.

Într-o mlaștină a fost găsită o broască țestoasă cu două capete, fiecare cap fiind în stare să controleze și dirijeze activitatea a jumătate din corp, independent de jumătatea cealaltă. Biata vietate, cit de chinuită era atunci cînd un cap dorea să stea cu corpul la soare, iar cealaltă cap ar fi vrut să intre în apă. Sau cînd un cap intenționa să meargă după hrană, iar cealaltă să doarmă. Grea viață, penibilă situație.

Astfel poate deveni viața de credință, grea, chinuitoare, fiind experiența celor ce nu sînt dispuși să-și poarte zilnic crucea, răstignind firea pămîntească cu poftele ei, „Cel cu inima prefăcută nu găsește fericirea“. Prov. 17,30.

Nu crucea ce trebuie s-o port face calea anevoiasă, strîmtă, ci firea pămîntească cu roadele ei. Eu pot să mă găsesc pe această cale îngustă, plin de bucuria mintuirii, liniștit, senin, încrezător, spunînd din experiență și cîntînd: „Îmi place să fac voia Ta, Dumnezeule, și Legea Ta este în fundul inimii Mele“, sau „Plăcută-i Doamne, Legea Ta și pilda ce ne-ai dat“. Una este să-ți faci datoria, să te lupți să-ți faci datoria față de Dumnezeu și aproapele tău, dar mai mult decât aceasta este să-ți placă să iubești împlinirea obligațiilor față de Dumnezeu și semenul tău, să-ți placă și să iubești calea Domnului. Una este să te temi de Dumnezeu și să te zbați să faci voia Lui de frica pedepsei, alta este situația cînd gustînd din iubirea manifestată pe crucea de pe Golgota, răspunzi la această nemeritată iubire salvatoa-

re, iubindu-L și căutînd să fii vrednic de această iubire. Să veghem și să ne rugăm, să nu ne mulțumim cu intrarea în biserică pe ușa cea strîmtă, dar dînd la o parte crucea lui Hristos, avînd o formă de evlavie, dar tîgăduindu-i puterea. „Luptă-te lupta cea bună a credinței; apucă viața veșnică la care ai fost chemat și pentru care ai făcut cea frumoasă mărturisire înaintea multor martori”. 1 Tim. 6,12.

Încă un amănunt foarte important. Să nu ne lăsăm pradă unor păreri, gîndind că purtarea crucii lui Hristos se mărginește numai la situații critice.

Se poate împlini să avem anumite neplăceri, suferință, boală, ne cazuri, etc. Și în asemenea situații cu siguranță că se va spune: „Poartăți crucea cu plăcere, fii credincios; Domnul Sfînt îți dă putere, fii credincios”. Căci bunul Tată cereșc dă putere ca în liniște și cu încredere să ne ducem crucea, avînd gîndul care era și în Isus Hristos și care: „pentru bucuria care-I era pusă înainte, a suferit crucea, a disprețuit rușinea, și șade la dreapta scaunului de domnie al lui Dumnezeu. Uitați-vă dar cu luare aminte la Cel ce a suferit din partea păcătoșilor o împotrivire așa de mare față de Sine, pentru ca nu cumva să vă pierdeți inima, și să cădeți de oboseală în sufletele voastre. Voi nu v-ați împotrivit încă pînă la sînge, împotriva păcatului”. Evr. 12,2-4.

Domnul Hristos a făcut și face din purtarea crucii o condiție supremă a vredniciei, indiferent de împrejurări. Ca și în prima biserică apostolică, am putea și noi adventiștii să constatăm că: „Biserica se bucura de pace...”, se întărea sufletește, și umbla în frica Domnului; și cu ajutorul Duhului Sfînt se înmulțea”. Fapte 9,31. Ori, dacă ne putem păstra credința netulburată de nimeni, dacă ne bucurăm de împărtășirea cu Cuvîntul ce se predică în casele de rugăciuni dacă nu sîntem confrunțați cu anumite lipsuri sau alte greutăți, necazuri, boală, etc., înseamnă că declarația Domnului Hristos privitor la purtarea crucii nu-și mai are rostul și semnificația ei? Nicidecum!

Purtarea crucii lui Hristos, reclamă în egală măsură, în afară de circumstanțele critice, răstignirea zilnică a omului vechi și înnoirea zilnică a omului nou în Hristos. „De aceea, noi nu cădem de oboseală. Ci chiar dacă omul nostru de afară se trece, totuși omul nostru dinlăuntru se înnoiește din zi în zi”. 2 Cor. 4,16. „Nu vă mințiți unii pe alții, intrucît v-ați dezbrăcat de omul cel vechi, cu faptele lui, și v-ați îmbrăcat cu omul cel nou, care se înnoiește spre cunoștință, după chipul Celui ce l-a făcut”. Col. 3,9,10.

Nu-i suficient să ne mulțumim cu părăsirea unor obiceiuri și fapte moștenite sau însușite pe care nu le mai săvîrșim; este nevoie de formarea și menținerea unor de-

prinderi sfinte care să înnoiască zilnic prin purtarea crucii - ființa noastră.

Să alungăm din viața noastră starea de încropeală, apatie spirituală, mulțumirea de sine. Să ne fie mintea îmbogățită și preocupată cu noi idei înălțătoare, în felul acesta fiind scutiți de a ne mai gîndi la greselile altora și de a le discuta. Geozia, minia, răutatea sau ura să fie ceva străin firii noastre. Încrederea, pacea, seninătatea, bucuria să alunge descurajarea, frica, indoliența.

Să simțim cu toții dorul după cea atmosferă sfîntă de unire, armonie și dragoste, neîngăduind lui Satana să intre în rîndurile noastre și să o strice. Numai purtarea crucii lui Hristos ne va împinge mai mult în comuniune cu Dumnezeu prin studiu, meditație și rugăciune, înaintînd zilnic în exemplificarea virtuților creștine, căutînd pregătirea cea atît de necesară în vederea reînviării de la fața Domnului, a pregătirii noastre pentru cer.

Lui Hans Burns, cineva i-a cerut o dedicație pe Biblia tradusă de el. Pe prima pagină deja era scris un text ca moto: „Eu sînt Pîinea vieții”, la care Burns a adăugat: „Nu lăsa să Se mucegăiască!”

„Eu sînt Pîinea vieții. Pîinea, care Se pogoră din cer este de așa fel, ca cineva să mănînce din ea și să nu moară. Eu sînt Pîinea vie, care S-a pogorît din cer. Dacă mănîncă cineva din Pîinea aceasta, va trăi în veac; și Pîinea, pe care o voi da Eu, este trupul Meu, pe care-L voi da pentru viața lumii. Cine mănîncă trupul meu și bea sîngele Meu, are viața veșnică; și Eu îl voi învia în ziua de apoi. Cine mănîncă trupul Meu și bea sîngele Meu, rămîne în Mine și Eu rămîn în el”. Ioan. 6,48,50,51,54,56.

Să ne cercetăm dacă sîntem în Hristos și El în noi; să ne cercetăm dacă nu cumva „din pricina aceasta” (1 Cor. 11,30,27,28), am ajuns neputincioși (nu poți să ierți, să trăiești în pace cu toți, să păzești porunca a patra cu evlavie, să fii încrezător;) bolnavi (febra miniei, boala neînțelegerilor, a cercetărilor fără rost, a mîndriei, a disprețului;) și nu puțini dorm (cei ce doarme nu citește, nu se hrănește, nu se roagă, nu veghează să respingă atacurile lui Satana, nu luptă). Să ne cercetăm și să căutăm să intrăm din nou în grația Divină prin ușa cea strîmtă, prin ușa harului, deschisă în așteptarea noastră ca să ne luăm crucea și primindu-L pe Isus Hristos ca Domn și Mîntuitor, prin aceasta să primim emblema biruinței: „Domnul Neprihănirea noastră”, Ier. 23,6 u.p.

Doamne! Ajută ca această strădanie dusă prin puterea harului și a Duhului Tău Sfînt, să triumfe în marea sărbătoare a biruinței pentru ca împreună cu toți mîntuiții Tăi să cîntăm cîntarea lui Moise și cîntarea Mielului! Amin!

Pastor,

AL. CONSTANTINESCU

SUMAR

- Editorial
- Realități contemporane
- Domnul Hristos și lucrarea Duhului Sfînt
- 1 Mai cea mai mare sărbătoare
- Să-l cunosc pe El
- Ziua Domnului
- Epistola către Evrei
- Manifestînd iubirea creștină
- Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului
- Purtarea crucii lui Hristos
- Necrolog

NECROLOG

„Omul nu este stăpîn pe suflarea lui ca s-o poată opri și n-are nici o putere peste ziua morții“. Ecl. 8,8.

Ziua aceasta pentru fratele Nemeș Alexandru, pastor pensionar, a fost la 20 octombrie 1974, iar cu o zi înainte 19 octombrie 1974, încetase din viață fiica sa Ana născută la 4 martie 1923, căsătorită cu pastorul Smarandache Ilie.

Fr. Nemeș Alexandru a văzut lumina zilei în Comuna Sintioana de Mureș la 7 august 1896. În 1919 se căsătorește cu sora Szilaghi Estera, avînd două fete Ana și Elena.

În anul 1938 este hirotonit pastor, activînd în districtele: Odorhei, Sf. Gheorghe și Miercurea Nirajului. În anul 1959 iese la pensie stabilindu-se în Miercurea Nirajului, și ulterior la Sărmaș.

În ziua de 23 octombrie 1974, un grup de pastori și o asistență destul de numeroasă, în ciuda ploii ce nu a conținut ziua întregă, au ținut să conducă pe ultimul drum pe tată și pe fiică.

În acea zi tristă, cu cer apăsător de toamnă, cînd stropii de ploaie se amestecau cu lacrimile durerii cuvintele de mîngiere pentru cei întristați ca și pentru întreaga asistență, au fost rostite la capelă și la mormînt de frați: M. Pârvan, A. Delea, A. Timiș și P. Cazan. Prin cuvintele rostite, ochii înlăcrimați au fost îndreptați spre „Acela ce este viu în vecii vecilor, Care ține cheile morții și ale Locuinței morților“, și Care, în dimineața învierii, va chema la viață, din mormîntul rece, pe fratele pastor Nemeș Alexandru și pe fiica sa Ana Smarandache.

M. T. Pârvan

— În dimineața zilei de 14 Aprilie a.c. în locuința sa din Comuna Techirghiol, județul Constanța, a adormit în Domnul fratele Pastor pensionar, Turturică Florea, în vîrstă de 72 ani. S-a născut în anul 1902, în Comuna Băduleasa, județul Teleorman. În anul 1912, pe cînd avea vîrsta de numai 10 ani, împreună cu părinții săi primește credința adventă.

În anul 1932 a fost angajat ca deservent cultic, și a activat în lucrarea de pastorație, în diferite districte, pînă în anul 1952, cînd, din cauza unei suferințe, a fost pensionat.

În ultimul timp, suferința pe care o avea s-a agravat din ce în ce, pînă cînd, la data sus-amintită, s-a stîns din viață, cu aceeași încredere că Mîntuitorul îi va face parte — împreună cu familia lui, pe care a iubit-o cu credincioșie, și împreună cu frații lui de credință, de viața veșnică făgăduită în Cuvîntul Său dumnezeesc.

Înmormîntarea a avut loc în ziua de 16 Aprilie, la cimitirul din Techirghiol. Au luat parte la înmormîntare toți copiii lui cu familiile lor, precum și mulți frați și surori care l-au cunoscut, din Constanța și împrejurimi.

Cuvintele de mîngiere pentru sora Turturică și familie, au fost rostite la serviciul de acasă, de către fratele Pastor Bastoreală și subsemnatul, iar la cimitir, de către frații pastori Caraivan și Burtescu. Așteptăm cu încredere ziua revenirii Mîntuitorului, cînd nădăjduim să ne revedem cu toții.

H. Artinian

CURIERUL ADVENTIST

*Organ al Cultului Creștin Adventist de Ziua a Șaptea
din Republica Socialistă România*

Apare la două luni, sub conducerea unui Comitet

Redacția și Administrația :

București : Str. Labirint nr. 116 — Sect. 4 — Tel. 21.59.60

Redactor

Dumitru Popa